

Ljudska

PRAVICA

«LJUDSKA PRAVICA»
USTANOVLJENA 5. OKTOBRA
1934 — MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK. OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL. 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
— OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z «BORBO»

LETO XXII. Stev. 167
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka — Cena 10 dinarjev

Dobrodošel!

Pred nekaj več kot letom dni je predsednik indijske vlade, ena izmed najodličnejših osebnosti na svetu Džavaharlal Nehru mudil pri nas in vrnil obisk, ki mu ga je predsednik Tito napravil v Indiji v decembru 1954.

Po prijateljskih razgovorih v Beogradu in na Brionih je bila objavljena skupna izjava, v kateri sta predsednik Tito in predsednik Nehru med drugim izrazila željo, da bi v duhu prijateljskega kdaj kdaj izmenjali misli med obema državama o perečih političnih vprašanjih. Obojestranska želja o potrebi pogostejših pos-

razširjajo, da gre za nevtralizem. Njihovo dokazovanje se omejuje na trditve, da pomeni v pogojih dveh nasprotujočih si blokov sleherna aktivna politika miru izjavljanje za enega izmed blokov. Po njihovem pomeni politika ne vključevanja v bloke takšno nevtralnno pasivno stališče med bloki, ki jo je moč presoditi kot politiko nihanja med njimi. Trdijo torej, da je politika ne vključevanja v bloke istovetna s politiko nevtralnosti v svetovnih odnosih. Če bi to v resnici bilo tako, bi to pomenilo, da imajo dežele, ki se niso hotele vključiti v bloke nevtralnno, pasiven odnos nasproti problemu ohranitve miru, nevtralnno, pasivno stališče nasproti mednarodnemu sodelovanju. Ali mar lahko to rečemo za takšno deželo, kot so Egipt, Indija in Jugoslavija?

Ce presojava položaj v sedanjem svetu, pridemo do strogo objektivnega stališča. Če torej o stvarih ne sodimo tako, kakor kdo drugi misli o tem, marveč pomislimo, kaj objektivno pomenijo, tedaj pridemo do zaključka, da mora biti pasiven odnos nasproti miru samo v politiki blokov, nikakor pa ne v izvenblokovski politiki. Zakaj sleherna blokovska politika vodi ne glede na to, ali njeni udeleženci to hočejo ali ne, k zaostitvi mednarodnih stikov in navezadnje v splošno katastrofo, medtem ko je politika, ki si prizadeva odpraviti blokovsko razcepjenost, le dejaven činitelj v naporih za ohranitev miru.

Trditve, da je politika aktivne koeksistence nevtralna politika, je torej povsem neutemeljena. Predsednik Tito in predsednik Nehru sta že v skupni deklaraciji leta 1954 jasno obrazložila, da politika ne vključevanja v bloke ne pomeni «nevtralnosti» ali «nevtralizma» in torej tudi ne pasivnosti, kakor včasih trdijo, pač pa aktivno pozitivno in konstruktivno politiko, ki teži po kolektivnem miru, ki edino na njem lahko sloni kolektivna varnost.

Mednarodna aktivnost takšnih dežel, kot so Indija, Jugoslavija in Egipt, je potrdila pravilnost takšnega gledanja. To tudi sicer potrjuje celotno dogajanje na svetu. Zakaj dandanes je težko izpodbiti trditve, da je zboljševanje mednarodnega položaja sad postopnega, čedalje širšega sprejemanja resnice, da pelje blokovska razcepjenost sveta v katastrofo in da je edina možnost za zagotovitev normalnega razvoja na svetu v politiki aktivnega mednarodnega sodelovanja, ali kakor je to nedavno povedal predsednik Nehru: »Dandanes sta na svetu dve možnosti — ali zmaga vodikove bombe ali zmaga zamisli o svetu, ki bi v njem vsi živel v miroljubni koeksistenci.»

J. S.

Zahvala grškega kralja

Beograd, 17. jul. (Tanjug). — Predsednik Josip Broz-Tito je prejel od grškega kralja Pavla brojavko, v kateri se mu tako le zahvaljuje za izraze sočustvovanja ob potresu v Grčiji: »Zelo ganjen spričo Vašega sočustvovanja z bolestjo, ki navdaja moj narod, prosim Vašo Ekscelenco, naj sprejme izraze moje zahvale in hvaležnosti grškega naroda. — Pavel.«

Sporazum z Zahodno Nemčijo

o trgovini v prihodnjem poslovnem letu, o novem načinu plačil in prevozu po Donavi

Beograd, 17. jul. (Tanjug). — V državnem sekretariatu za zunanje zadeve je bil danes podpisan sporazum med jugoslovansko in zahodnonemško vlado o ureditvi trgovske menjave blaga za čas do 1. julija 1957, o novem načinu plačevanja ter o prevozu blaga po Donavi. To je tretji dodatni sporazum k pogodbi z dne 11. julija 1952. Znesek 50 milijonov mark na podlagi sporazuma z dne 10. marca 1956 bodo začeli uporabljati, ko bo ta sporazum ratificiran v zahodnonemškem parlamentu.

V imenu jugoslovanske vlade je sporazum podpisal svetnik M. Sibinović, v imenu zahodno-

Slovenija je osvojila simpatije državnih gostov iz prijateljske dežele ob Nilu

Ljubljana, 17. julija. Se danes v jutranjih urah so se nad Ljubljano preprezali grozeči temni oblaki. Vendar se je kot v ponedeljek popoldne nebo razjasnilo in mesto so obsijali topli

sončni žarki. Ze mnogo pred deseto uro je bilo po mestu živahnejše kot običajno. Ljudje so pohiteli na ulice, da ponovno pozdravijo v svoji sredini visoke egiptovske goste.

Prisrčen sprejem v Litostroju

Nekaj minut po desetih se je predsednik republike Gamal Abdel Naser s svojim spremstvom pripeljal v Litostrojo. Na poti z Bleda so ga spremljali predsednik Ljudske skupščine Miha Marinko, predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher, član Zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorovič, generalni sekretar predsednika republike dr. Jože Vilfan, naš veleposlanik v Egiptu Josip Djerđa in drugi.

Visokega egiptovskega gosta so že pri vходу pozdravili prvi pozdravni klic litostrojskih delavcev. Vse do upravnega poslopja se je pomikala kolona avtomobilov skozi gost spalir v modre in rjave delovne obleke oblečenih delavcev in delavk.

Pred upravnim poslopjem je predsednik Naser segel v roko

pojasnjevala posebnosti proizvodnje. V jeklolivarni so predsedniku Naserju in njegovemu spremstvu ponudili očala, da so mogli nekaj trenutkov opazovati žareč curek tekočega jekla iz visoke elektropeči. Iz livarne so gostje odšli v obdelovalnico in montažno dvorano. Za kratek čas so se ustavili ob turbinskem ohišju in veliki turbini, ki jo je Litostrojo vžil za pakistansko hidrocentralo Kikoki-Malian, ter ob velikih stružnicah, na katerih so obdelovali velike turbinske regulatorje — domačo konstrukcijo mladega tehnika Miheva.

Po približno polurnem ogledu nekaterih oddelkov tovarne so gostje odšli v upravno poslopje, kjer jim je vodstvo podjetja pripravilo zakusko. Se preje pa je predsednik Naser v spominsko

direktorju inž. Darku Guštinu, ki mu je predstavil predsednika delavskega sveta Martina Finca, predsednika upravnega odbora Mirka Debeljaka, šefa proizvodnje inž. Dadamosa in druge vodilne uslužbence podjetja. Visokega gosta je pozdravil tudi predsednik OLO Ljubljana dr. Marjan Dermastia.

Po prisrčnem pozdravu je predsednik delavskega sveta nagovoril drugega gosta z naslednjimi besedami:

»V imenu delavskega sveta Litostroja želim dobrodošlico Vaši ekscelenci, da se v naši sredini dobro počutite ter predlagam, da si ogledate tovarno.«

Zatem so najprvo odšli v jeklolivarno. Predsednika Naserja sta spremljala inž. Guštini in Martin Finc, ki sta mu ves čas

Ko so se predsednik Egiptovske republike in njegovi sodelavci v družbi naših voditeljev včeraj sprehodili po Grajski planoti, so predsednika Naserja obdajale veselo razpoloženi ljudje in egiptovski državnik si je tudi med deco na mah pridobil vse simpatije

knjigo »Litostroja« v arabskem jeziku napisal naslednje besede: »Zelo me veseli napredek, ki sem ga tu videl. Vsak kraj in vse, kar sem do sedaj videl, je napravilo na mene globok vtis. Dobil sem občutek velikega napredka. Priprčan sem, da se bo Jugoslavija še naprej razvijala v tej progresivni smeri.« Kolektiv »Litostroja« pa je predsedniku Naserju podaril velik album z reprodukcijami litostrojskih proizvodov.

Med zakusko se je predsednik Naser približno pol ure razgovarjal z vodilnimi uslužbenci

Tudi pred Postojnsko jamo so pionirji izročili cvetje predsedniku Naserju

podjetja in predsednikom Ljudske skupščine Miho Marinkom. Predvsem se je zanimal za vzgojo novih delavcev in strokovnjakov ter dejal, da imajo v Egiptu prav s tem velike težave. Sedaj usta-

Predsednik Naser je izročil predsedniku Ljudske skupščine LRS Mihi Marinku Red republike

navljajo pri različnih podjetjih vajske šole in prav tako tudi že tehnične srednje šole. Omenil je tudi, da je bil gospodarski razvoj od faraonovih časov pa do nedavne minulosti v Egiptu skoraj nezaten. V zadnjih letih pa so nastopile že velike tehnične spremembe.

Egipt mnogo pričakuje od nove pregrade pri Assuanu, s katero bodo pridobili letno 14 mi-

liard kilovatih ur. Tudi stare assuanske pregrade nameravajo pregraditi in vgraditi nekaj agregatov, da bi dajala 3,5 milijarde kilovatih ur električne energije. Hkrati pa bodo pridobili približno milijon akrov obdelovalne zemlje. Predsednik Naser je govoril tudi o nekaterih drugih gospodarskih problemih Egipta, predstavniki Litostroja pa so ga seznanjali z značilnostmi proizvodnje v podjetju.

Na Grajski planoti

Nekaj po 11. uri se je predsednik Naser poslovil od »Litostroja« in njegovih ljudi. Skupaj s predsednikom Miho Marinkom je sedel v avtomobil, ki je ob navdušenem pozdravljanju litostrojskih delavcev krenil proti mestu.

Ob vsej poti po Celovski, Prešernovi, Cankarjevi in Copovi ulici, preko Mestnega trga in po Karlovski cesti ter gor do grajske planote se je zbralo na tisoče Ljubljancanov, ki so navdušeno pozdravljali visoke goste. Pionirji so živahno mahali z egiptskimi in jugoslovanskimi zastavami, predsednik Naser pa je vso pot ves nasmehjan odzdravil.

Nad Ljubljano je že sijalo vroče dopoldansko sonce, ko je kolona avtomobilov prispela na Grajsko planoto. Po kratkem sprehodu okoli starega gradu so se gostje četrte ure zadržali na grajski terasi. Predsednik Naser je sedel s predsednikom Miho

Marinkom, Mijalkom Todorovičem in dr. Marjanom Dermastio. Z zanimanjem je ogledoval severni del ljubljanske kotline, ki je bila v sončnem dopoldnevu kot en sam ozelenel vrt. Ves navdušen nad lepim razgledom je predsednik Naser dejal, da bi si želel skupaj s svojo družino ponovnega svidenja s Slovenijo.

S terase se je predsednik Naser s svojim spremstvom vrnil na Grajsko planoto, kjer so ga onod zbrani Ljubljanci ponovno pozdravili. Predsednik se je poslovil od predsednika OLO Dermastie ter vedno znova nasmehjan odzdravil meščanom, dokler ni avtomobil s visokim gostom zavil po grajskem klancu proti mestu.

S predsednikom Miho Marinkom in predsednikom Izvršnega sveta Borisom Kraigherjem ter svojim spremstvom je potem odpotoval proti Postojni. I. G.

Od Postojne do Brionov

Opatija, 17. jul. (Tanjug). — Na poti iz Ljubljane na Brione se je predsednik egiptovske republike Gamal Abdel Naser ustavil v Postojni. Predsednik Naser je s člani svojega spremstva in predsednikom Ljudske skupščine Slovenije Miho Marinkom ter predsednikom Izvršnega sveta Borisom Kraigherjem

Po krajšem počitku si je predsednik Naser v družbi funkcionarjev LR Slovenije ogledal jamo. V jamski veliki dvorani je Slovenska filharmonija priredila koncert.

Po ogledu jame je bil predsednik Naser na intimnem kosilu, ki mu ga je priredil predsednik Izvršnega sveta Slovenije Boris Kraigher, nato pa je nadaljeval pot proti Brionom.

V Opatiji so ga sprejeli in pozdravili številni domači in tuji turisti, ko se je okrog petih popoldne peljal skozi to mesto proti Brionom.

Ko se je kolona avtomobilov ustavila na Slatini, je predsednik Naserja pozdravil predsednik I.O. Mirko Gotič. Opatijski pionirji pa so njegov avtomobil zasuli s cvetjem, množica je dolgotrajno ploskala in vzklikala visokim gostom iz Egipta.

Državniki gosti iz Egipta so nocoj prispeli na Brione. Ko so se z avtomobili pripeljali do Fažane, so se vkrcali na jahto predsednika republike »Podgorke« in se odpeljali na Brione. Tam so jih pričakali predsednik republike, Edvard Kardelj in Aleksander Ranković, dr. Bakarić, Koča Popović, poveljnik JVM viceadmiral Mate Jerković in drugi. Po opravljenem ceremonialu sta se predsednika Naser in Tito s kočijo odpeljala do vile »Jadranka«, kjer bo egiptovski gost stanoval za časa svojega bivanja na Brionih. Predsednik Naser bo ostal pri nas do četrtega popoldne, nakar se bo s puljskega letališča vrnil v Egipt.

VREMENSKA NAPOVED
za sredo, 18. julija:
sončno z nestalno oblačnostjo. Temperatura ponoči med 8 in 12, na Primorskem okoli 18, čez dan do 26 °C.

Poenotenje sistema investicijskih posojil

Predpisi, ki so doslej urejali investicijska posojila, so bili enotni in razmetani po raznih uredbah, odlokih in internih navodilih, ki jih je izdajala Narodna banka. Iz vsega tega se je razvil sistem, ki je onemogočal vsako pravo preglednost in kontrolo ter ustvaril v investicijskem poslovanju precej nejasnosti. Zlasti so na to vplivale česte spremembe in iskanje prave poti tudi na tem področju.

V začetku tega meseca je Zvezni izvršni svet razen drugih uredb in odlokov, ki se tičejo kratkoročnega kreditiranja, sprejel tudi uredbo o investicijskih posojilih. Predvidoma bo nova uredba objavljena skupno z ostalimi konci tega meseca, ko bodo končane vse tehnične priprave za prehod na nov sistem tako kratkoročnega kot dolgoročnega kreditiranja. Slednje bo seveda v celoti možno šele z ustanovitvijo in pričetkom poslovanja nove investicijske banke, ki bo začela poslovati v oktobru in ne v septembru, kot je bilo prvotno predvideno.

Nova uredba o investicijskih posojilih je značilna po tem, da ureja enotno vso materijo, ki se tiče tako gospodarskih kot negospodarskih investicij. Načelno je predvideno, da bo proe, to je gospodarske investicije prevzela nova Investicijska banka, medtem ko bodo negospodarske ostale v Narodni banki. Že v letošnjem družbenem planu je predvidena široka delitev družbenih investicijskih skladov, kar nova uredba dalje in podrobneje razčlenjuje. Osnovno načelo je, da grede v bodoče vsa investicijska sredstva preko teh skladov z izjemo sredstev za gradnjo stanovanj, ki grede neposredno iz stanovanjskih skladov. V bodoče bodo torej za odobravanje investicijskih posojil odločilni predpisi te uredbe in pa smernice pristojnih politično-teritorialnih enot. Tako bo omogočeno enotnejše in preglednejše odobravanje sredstev. Zlasti bo možna boljša kontrola, ki jo bo izvajala v prvi vrsti Investicijska banka kot izrazito poslovna banka.

Uredba o investicijskih posojilih predvidena tudi jamčevalni znesek, deleže in depozite ter sistematično in enotno ureja to vprašanje. Tako je jamčevalni znesek, ki naj krije morebitno podražitev del, prvo anuiteto in drugo, obvezen in ga plača investitor. Delež je obvezen le, če to zahtevajo predpisi politično-teritorialnih enot. Depozit pa gre po novem iz sredstev sklada, iz katerega se dajejo posojila za investicije. Namen teh sredstev, ki se izločijo, je, da bi dosegli zboljšanje in pospeševanje gradenj, da bi onemogočili preveliko trošenje sredstev in podobno, imajo torej značaj regulatorjev investicijske dejavnosti in pravičnega trošenja sredstev, ki ne sme prekoračiti postavljenih okvirov.

Posebnost nove uredbe je v poudarku, da bi bile nove investicije res gospodarske, rentabilne, skratka take, da bi bile vse-

stransko v korist gospodarstvu in družbi. Zato po novih predpisih pri odmerjanju investicijskih posojil po natečajih ne bo več odločilna samo obrestna mera, temveč bodo odločilnejši drugi pogoji. Med njimi so zlasti: višina ponudnih lastnih sredstev, rok za vračilo posojila, rok za dokončanje zgradbe, rentabilnost objekta, višina stroškov na enoto proizvodnje, učinek investicij na plačilno bilanco in podobno. Tako bo v bodoče izključeno kakršnokoli avtomatično odobravanje investicijskih posojil, brž ko bi prošile kredita izpolnjevali določene pogoje. Nova merila pri odobravanju so bila brez dvoma eden izmed odločilnih razlogov za ustanovitev Investicijske banke. Samo specialna banka bo namreč lahko v redu opravljala vse posle na način, kot jih zahteva nova uredba, pred vsem pa novi gospodarski položaji.

Omeniti bi bilo potrebno še investicijski značaj sklada obratnih sredstev, kot ga predvideva posebna uredba. Zato je tudi v novi uredbi o investicijskih kreditih predvideno, da je moč zagotoviti sklad obratnih sredstev s pomočjo investicijskega posojila. Tako posojilo bo v bodoče področeno v načelu osem tistim posebnostim, ki veljajo za investicijske kredite, med drugimi tudi temu, da jih bo treba vračati v anuitetah.

Uredba o investicijskih posojilih prinaša torej mnogo novosti, ki so značilne glede na stanje našega gospodarstva in glede na njegov razvoj. Tako moremo pričakovati v tej važi gospodarski dejavnosti zboljšanje dela zlasti v nalogah razpoložljivih sredstev, ki vsako leto presega sto in več milijard dinarjev. dt

DNEVNA KRONIKA

Zoran Polič — predsednik Sveta za telesno vzgojo

Zvezni izvršni svet je imenoval Zorana Poliča, državnega podsekretarja za finance, za predsednika Sveta za telesno vzgojo. Dosedanji predsednik Velimir Stojnič, član Zveznega izvršnega sveta, je bil razrešen te dolžnosti.

Seja upravnega odbora Zvezne gradbene zbornice

Na seji upravnega odbora Zvezne gradbene zbornice so večeraj sprejeli pravilnik sklada za kadre v gradbeništvu, imenovali predstavnike zbornice v upravi sklada in odobrili sredstva, ki jih bodo letos uporabili za šolanje kadrov.

Od 1070 milijonov dinarjev, kolikor znašajo letošnja sredstva sklada, so za investicije gradbenih del odobrili 430 milijonov din, glede preostale vsote pa bodo strokovna združenja predložila svoje zahteve do 1. oktobra. Za gradbena dela bodo v Srbiji porabili 94 milijonov, na Hrvaškem 88,5 in Sloveniji 100, Bosni in Hercegovini 89,2, Makedoniji 44 in Crni gori 15 milijonov.

Dela jugoslovanskih otrok v japonski enciklopediji

Komisija za kulturne stike s tujino je poslala v Tokio 150 pisemnih sestavkov jugoslovanskih otrok. Japonska založba »Hej-

Predsednik Tito bo proglašen za častnega meščana Ivangrada

V soboto 21. julija bodo v Ivangradu v Crni gori svečano proslavili 15-letnico dne, ko so 1941. v tem mestu, tedaj šele osvobojenih Beranih ustanovili prvi okrajni narodnoosvobodilni odbor v Jugoslaviji. Ob tej priložnosti bo svečana seja občinskega ljudskega odbora, na kateri bodo predsednika Tita proglasili za častnega meščana Ivangrada.

Tuji znanstveniki v Opatiji

Tuji znanstveniki, ki so se v Beogradu udeležili proslave stoletnice rojstva Nikole Tesle, so večeraj prispeli s posebno ladjo iz Splita v Opatijo. Sinoči jih je sprejel predsednik OLO Reke Edo Jardas. Ena skupina znanstvenikov je nato prisostvovala prireditvam reških poletnih iger, druga pa folklornemu večeru v Opatiji. Danes bodo tuji znanstveniki obiskali Postojnsko jamo, hidrocentralo »Nikola Tesla« v Triblju, zvečer pa Crikvenico.

PRED II. GASILSKIM FESTIVALOM SLOVENIJE

Manifestacija slovenskega gasilstva

Nekaj iz festivalnega programa

V Mariboru bo 4. in 5. avgusta drugi gasilski festival Slovenije. To bo po vojni največja manifestacija organizacije, ki ima 65.000 prostovoljnih članov v 1300 osnovnih organizacijah, 4000 izrjnih gasilskih strojnikov ter okrog 600 dobrih soferjev. Z izredno številno, čeprav večidel izrabljeno mehanizacijo bdi nad ljudskim premoženjem in vsako leto reši ogromne gospodarske vrednosti, ki grede v stotine milijonov. Zato

prireditveni odbor upravičeno pričakuje, da se bo v Mariboru zbralo blizu 20.000 članov in prijateljev gasilstva.

Dopolodne na prvi dan festivala bo slavnostna seja Gasilske zveze Slovenije, ki se je bodo razen delegacij iz bratskih republik udeležili tudi zastopniki gasilcev iz drugih držav. Popoldne bodo prikazali rokovanje s sodobnim gasilskim orodjem, po mestu bo več promenaadnih koncertov gasilskih godb, zvečer bodo nastopale folklorne skupine, na Dravi bo regata in napoljed bo mariborske Opera priredila predstavo na prostem — za en sam dan zelo pisan spored. Drugo jutro bodo naše gasilske organizacije pokazale v zanimivi paradji množičnost, strumnost in velik razvoj svojih vrst od leta 1952 naprej. Glavna prireditelja pa bo popoldne tega dne. Najprej bo pokrovitelj festivala — Socialistična zveza Slovenije razvila prapor Gasilske zveze. Nato pa bodo v samostojno našudiranih točkah nastopale številne okrajne organizacije, pri čemer ne bo pri nobeni točki sodelovalo manj kot 300 gasilcev. V teh vajah bomo videli tehnično sposobnost gasilskih čet, v njih bodo deloma praktično deloma pa simbolično prikazali gasilsko in reševalno dejavnost. V sklopu te velike manifestacije poštvovalnih slovenskih gasilcev pa bo tudi gasilska razstava, ki pa bo odprta že med Mariborskim tednom, to je od 28. julija do 5. avgusta.

Delegacija jugoslovanskih železničarjev odhaja v Francijo

Delegacija jugoslovanskih železničarjev bo v nedeljo 22. t. m. odšla spominsko ploščo na poslopu prometne šole v francoskem mestu Tours, kjer je bila pred 40 leti ustanovljena francosko-srbska železniška šola. To šolo je obiskovalo med prvo svetovno vojno 120 fantov iz Srbije, ki so prišli v Francijo po napadu Avstro-Ogrske.

V SPOMIN NA SLAVNE DNI NASE BORBE

Kresovi bodo naznanili ZAČETEK PROSLAV

Kako se v Ljubljani in okolici pripravljajo na praznovanje Dneva vstaje

»Dan vstaje« 22. julij bomo v Ljubljani in okolici prav tako slavnostno praznovali, kot smo praznovali »Dan borca«. Proslave pripravljajo po večini vse občinske množične organizacije, še zlasti pa organizacije Zveze borcev. Glavna prireditelja v Ljubljani bo na predvečer praznika, ko bodo slavnostno odprli rekonstrukcijo partizanskih tiskarn pri Muzeju NOB, kjer bo tudi razstava partizanskih ilustracij. Številni tereni v mestu nameravajo organizirati skupen obisk teh razstav, seveda pa pripravljajo tudi razne druge prireditve ter skupne izlete v bližnje partizanske kraje.

V okoliških krajih pripravljajo mladina skupno s starejšimi kresovanja, tako na primer v Mengšu, Crnučah, Ivančni gorici, v Medvodah in drugod. Kresove bodo držali na večer pred praznikom, 22. julija pa bodo dopoldne skoraj vsepovsod organizirale

strelske družine in organizacije ZB množično streljanje, ponekod pa tudi tekmovalne mladincev in pionirjev v streljanju z zračno puško. Za to priložnost namerava Glavni odbor Strelske zveze Slovenije pripraviti posebne medalje, ki jih bodo dobili udeleženci strelskih tekmovalj.

V Crnučah bo na predvečer slavnostna akademija, za »Dan vstaje« pa pripravljajo skupen pohod v taborišče Rašiške čete. V Siški bo dopoldne tekmovalje v streljanju, popoldne pa bodo organizirali več izletov v Dolomite. V Dobrovi bo slavnostna akademija v Zadržnem domu, dopoldne na »Dan vstaje« pa bodo v Hruševem odkrili spominsko ploščo v spomin na uspel napad maja 1942. leta, ko so pripadniki vaske zaščitili iz okoliških krajev uničilo večjo italijansko kolono. Obiskati in okrasiti nameravajo tudi grobove talcev. Spominске plošče bodo v spomin na razne dogodke in na padle žrtve iz NOB odkrili še v raznih krajih.

tako v Medvodah, dalje v Polhem gradcu spominsko ploščo Lizički Jančar, na Krki tri spominске plošče padlim iz te občine in v Babnem dolu padlim iz Jeremendola.

V mnogih krajih so se stari borci odločili organizirati patrijke, h katerim bodo pritegnili še zlasti mladino. Tradicionalni pohod patrolj v partizanske kraje bodo organizirali v Litiji, dalje bo zbor patrolj v »Smrekahe« pri Domžalah, v Moravčah in drugod. V Kamniku bodo imeli na predvečer praznika slavnostno akademijo, glavna proslava pa bo drugega dne v Tuhinju, kjer bodo odprli obnovljeno partizansko bolnišnico. V spomin na uspešno delo ilegalne tiskarne v Radomljah pa bodo odkrili spominsko ploščo na tamkajšnji opekarni, kjer je delovala v času borbe tiskarna. Tu bodo združili proslavo s kulturnim tednom, imeli pa bodo tudi fizikalne nastope, tekmovalje žanjic tamkajšnje kmetijske zadruge in tekmovalje v streljanju. Celodnevni mladinski festival pripravljajo tudi v Cerklju, kjer bodo nastopili pionirji, mladinci, pevsko društvo, folklorna skupina in enote JLA.

Letošnje žive priprave na praznik vstaje najlepše pričajo kako tradicionalna so že postala ta praznovanja, s katerimi najlepše ohranjamo spomin na slavne dni naše borbe. M. N. J.

IZ ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA

Novi odloki in odločbe

s področja gospodarstva

Beograd, 17. jul. (Tanjug). Zvezni izvršni svet je izdal več odlokov in odločb s področja gospodarstva, med njimi odlok o razdelitvi skupnega dohodka počitniških domov, odločbe o odobravitvi programa za izboljšanje industrijske proizvodnje v 1. razredu, kakor tudi nekaj drugih predpisov.

Počitniški domovi, letovišča, sprejemni centri in turistični campj, ki so jih ustanovile družbene organizacije za svoje člane, bodo na podlagi novega odloka razdelili skupni dohodek po predpisih uredbe o razdelitvi skupnega dohodka gospodarskih organizacij. To velja tudi za vojaška letovišča. Zvezni izvršni svet je s tem odlokom oprostil letovišča plačevanja obresti na osnovna sredstva in prispevka, kakor tudi zveznega davka na dobiček. Iz doseženega dobička letovišča prav tako ne bodo izločila sredstev za družbene investicijske sklade in proračune. Kar zadeva stopnjo amortizacije osnovnih sredstev, jo bodo v sporazumu s okrajnim ljudskim odborom določile družbene organizacije, ki so ustanovile letovišča. Ta odlok velja od 1. januarja 1956.

Namen teh predpisov je ustvariti v letoviških pogojeh, da bi članom družbenih organizacij nudili gostinske storitve po ugodnejših cenah. Kakor vemo, je ukinitve deviznega spodbujanja gostinskih podjetij in dajanje določenega odstotka premije na uradni tečaj tuje valute, kakor tudi uvedba novih družbenih obveznosti privedla do podražitve gostinskih storitev v turističnih krajih in tako znižala domači turistični promet.

S tem odlokom so turistična taborišča, ki jih organizirajo sku-

pine posameznikov ali člani družbenih organizacij, spriče njihovega začasnega značaja oprosteno vseh plačilnih obveznosti.

Zvezni izvršni svet je izdal tudi odlok o prodajnih cenah premoga. Na podlagi odloka lahko Zvezni urad za cene posameznim premovalnikom določi najvišje prodajne cene za vse vrste premoga. Zvezni urad za cene lahko na podlagi tega odloka določi tudi višje cene od lanskih. Tako bo nekaterim premovalnikom, ki so zavoljo slabih razmer postovali s izgubo, omogočeno, da z minimalnim zvišanjem cen dosežejo rentabilno proizvodnjo.

Svet je izdal tudi odločbo o določitvi trans investicijskega posojila za industrijske in rudarske objekte v izgradnji, za katere je Narodna banka lani in predlanski odobrila investicijska posojila iz splošnega investicijskega sklada v znesku 82 milijard 746 milijonov dinarjev. Izdana je bila tudi odločba o odobravitvi posebnega srednjeročnega kredita Izvršnemu svetu Bosne in Hercegovine, o odobravitvi posebnih kratkoročnih kreditov temu Svetu, kakor tudi posameznim ljudskim odborom v tej republici ter odločba o odobravitvi posebnih kratkoročnih kreditov Izvršnemu svetu Črne gore in posameznim ljudskim odborom v tej republici.

IVAN FERLEZ:

Pred dvajsetimi leti, 18. julija 1936, so se v Algeirasu, Tarifi in drugih pristaniščih južne Španije izkrcali vojaške enote generala Franca in s pomočjo domače in tuje reakcije začele svoj krvavi pohod proti španskemu delovnemu ljudstvu. Drugi del Francovih tolp, ki se je formalno pod zaščito reakcionarne portugalske vlade, je še istega dne prekoračil špansko-portugalsko mejo; v garnizijah Španije so izdajalski oficirji dvignili vojaštvo v upor proti zakoniti vladi Ljudske fronte; v Španiji se je začela krvava državljanska vojna.

Le pol leta je špansko delovno ljudstvo uživalo svobodine, ki si jih je priborilo pod vodstvom Ljudske fronte z zmago nad najtemnejšo reakcijo in si uzakonilo pravice, za katere je 1934. leta krvavela uporna Asturija, pa je že moralo vnovič prijeti za orožje. Legitimna vlada je prve dni v negotovosti oklevala in ni hotela obožati delavstva, ki je zahtevalo orožje. Spriče vladne neodločnosti so delavci sami navzgor na vojašnice in orožarne, si priborili puške in strojnice ter pohiteli Francovim tolpam nasproti. Sele nato se je vlada odločila in obožala člane sindikatov ter na ta način zavrla nadaljnje napredovanje sovražnika. Toda Franco s svojo falango ni bil sam.

Pomoč mednarodnega proletariata republikanski Španiji

(Ob dvajsetletnici borbe španskega ljudstva)

Zmagovitemu fašizmu in nacizmu v Italiji in Nemčiji je bila zmaga španskega delovnega ljudstva trn v peti. Italijanska vlada je začela pošiljati svoje čete v Španijo z izgovorom, da jih pošilja v Etiopijo, hitlerjevska Nemčija je hotela preskusiti nad španskim ljudstvom učinkovitost svojega novega orožja, Vatikan pa je ta zločinski poseg brižno podprl in blagoslovil. Potem ko je Blumova vlada v Franciji zaprla meje, da poudari na ta način svojo nevtalnost, so francoske in angleške trgovske ladje toliko lažje dovažale gradivo in orožje španskim fašistom. Takrat je bilo vsemu svetu očito, da se je v borbi proti španskemu delovnemu ljudstvu združila vsa reakcija tedanje Evrope. Fašizem je pripravil drugo svetovno vojno in je zato hotel zadušiti v krvi svobodo španskega naroda, si ustvariti v Španiji novo oporišče in od tod nadaljevati svojo ekspanzijo. Naravna bogastva Španije je eksploatiral tuji kapital in le-ta je v želji, da si ohrani

svoje pozicije, z vsemi sredstvi podprl Francovo protiljudsko akcijo.

V odgovor na ta združeni napad reakcije so se v svetu dvignile najnaprednejše sile in pohitele v pomoč španski republici. Prvi prostovoljce so se javili iz vrst sindikalne mladine, ki je bila tiste dni v Barceloni in se pripravljala na mednarodne olimpijske igre naprednih sindikatov. Med Španci, Francozi, Belgijci in drugimi so bili tudi delavci ostalih narodnosti, a med njimi tudi Jugoslovani — sinovi naših rojakov, ki so bili prisiljeni že prej emigrirati iz domovine. Že v prvih dneh Francovega napada so se junaki borili pri Talaveri, Irunu, Santanderu. V septembru in oktobru 1936 je bilo zbranih že nekaj tisoč prostovoljcev in formirane so bile prve internacionalne brigade. Prej neorganizirana španska republikanska vojska se je z njihovo pomočjo pričela oblikovati v redno armado, od čet do korpusov. Vzporedno z naraščajočo pomočjo reakcije Fran-

covim fašistom, se je začela v vsem naprednem svetu organizirati in stopnjevati pomoč mednarodnega proletariata republikanski Španiji.

Takoj po izbruhu Francovega upora je tudi KP Jugoslavije začela organizirati množično akcijo, ko pa je kasneje vse vidneje prihajala od izraza italijansko-nemška intervencija, je naša Partija svoj napor še podvojila. Pri vseh višjih partijskih forumih so bili organizirani posebni odbori z nalogo, da organizirajo odhod naših prostovoljcev v Španijo, zbirajo denarne in materialne prispevke in pojasnjujejo našemu ljudstvu dejansko stanje v Španiji. V Sloveniji je bil pri CK KP Slovenije formiran odbor, katerega je bila poverjena še posebna naloga, da vzpostavi ilegalne kanale in javke v Avstriji in Franciji, preko katerih so prostovoljci odhajali v Španijo.

Delo naše Partije pa se ni omejevalo le na nabor prostovoljcev in zbiranje finančnih in materialnih sredstev v okviru Rdeče

pomoči. V splošni propagandni akciji je Partija izdala več letakov in organizirala njihovo razpečevanje; leta 1937 je izšla brošura »Mučniška Španija«, ki pa je bila takoj zaplenjena; številne napisane akcije so pozivale k pomoči republikanski Španiji in v borbo proti fašizmu; v legalnih naprednih časopisih so izhajali članki o pomenu borbe španskega ljudstva proti generalu Francu; z objektivnim prikazovanjem razmer v Španiji so pobijali umazane klevete, ki jih je vneto razširjal klerikalni in reakcionarni tisk. Prav tako so bili organizirani množični izleti naprednih delavskih in akademskih društev, kjer so govorili o borbi proti fašizmu in delili letake, slike in brošure o Španiji.

Veliko mobilizacijsko nalogo v korist borbe španskega ljudstva je naša Partija izvršila tudi v inozemstvu. Na njen poziv so iz vseh dežel pohiteli naši izseljenci v Pariz, kjer je bil glavni zbirni center za internacionalne brigade. Velik del teh naših rojakov je bil iz Francije in Belgije, prišli pa so tudi iz Amerike, Kanade, Rusije, Danske, Holandije in iz skandinavskih držav. Nekateri so prihajali z legalnimi potnimi listi, izkoriščajoč otvoritev svetovne razstave v Parizu, a večina njih je potovala po dobro organiziranih ilegalnih kanalih.

Popolnoma je razumljivo, da tedanja reakcionarna jugoslovanska vlada ni mogla mirno gledati te akcije Komunistične partije. Pod geslom »nevmešavanja« v Španske zadeve je preprečevala Partiji predvzeto akcijo, tolerirala pa je sovražno propagando in na ta način dejansko bila aktivna na strani fašizma. S policijskimi ukrepi je preprečevala pobiranje denarnih sredstev za pomoč Španiji in širjenje letakov, slik in brošur o Španiji; s pomočjo v organizacijo vrtnjenih konfidentov in izdajalcev je preprečevala odhod prostovoljcev in zapirala tovariše, ki so se hoteli boriti za pravice španskega ljudstva. Toda v zvezi vsem naporom je reakcija je naš proletarijat uspel v svojem hotenju in s tem že takrat dokazal svojo visoko internacionalno zavest.

Po splošni oceni se je v internacionalnih brigadah borilo med ostalimi jugoslovanskimi prostovoljci okoli 300 Slovencev in je slovenska skupina prostovoljcev bila v odnosu na ostale narodnosti procentualno najmočnejša in to ne samo v jugoslovanskem temveč tudi v mednarodnem merilu. Iz Slovenije je odšlo v Španijo 95 tovarišev, iz Slovenskega Primorja, zasedenega po Italiji, jih je odšlo 36, ostali pa so prišli iz drugih držav.

(Konec jutri)

SESTANEK TREH DRŽAVNIKOV

Danes na Brionih

Beograd, 17. jul. Predsednik indijske vlade in zunanji ministar Džavaharlal Nehru bo prišel jutri v Jugoslavijo. Kot gost predsednika Tita bo prebil dva dni na Brionih. Ondi bodo tudi politični razgovori treh državnikov, Naserja, Tita in Nehruja, ki bodo posvećeni izmenjavi misli o mednarodnem položaju.

Dozorel je v umnega državnika, ki spretno vsklajuje notranje tokove v deželi in njene zunanje odnose. Svoje matone nadloveske energije usmerja na utrditev enotnosti Indije in krepitev njene gospodarske moči. Hkrati je odprl vrata nove neodvisne države v svet in ponudil sodelovanje vsem, ki hočejo mirno živeti in si ustvariti srečnejše življenje. Bil je duhovni oče nove indijske ustave, ki zagotavlja državljanom temeljne svoboščine, odpravlja delitev ljudi na kaste in enakopravnost — ideale dolgoletnega boja milijonov Indijcev.

Vprašanje razorožitve

spet prepuščeno ožjemu odboru razorožitvene komisije OZN

New York, 17. jul. Komisija Združenih narodov za razorožitev je sinoči zaključila 14 dnevno zasedanje s sprejetjem »proceduralne resolucije«, s katero se vse pri komisiji vložene resolucije odstopajo pododboru komisije v nadaljnjo obravnavo. Med resolucijami in amandmaji je tudi predlog jugoslovanske resolucije, ki zahteva čimprejšnji začetni sporazum o zmanjšanju oboroženosti in ustanovitve ustrežajoče kontrole, nadalje prenehanje proizvodnje eksplozivov z jedrskim orožjem in zmanjšanje izdatkov za oborožitev.

Bavarski protest zaradi incidentov v Bambergu

Frankfurt, 17. jul. (AP). Bavarska vlada je pooblastila predsednika vlade Wilhelma Hegnerja, naj ukrene vse potrebno za zaščito življenja in varnosti nemških državljanov pred nadaljnjim nasiljem ameriških vojakov. To je bilo objavljeno po včerajšnji izredni seji bavarske vlade spriču zadnjih incidentov v Bambergu. Hegner je bil prav tako pooblaščen, da vložijo pritožbo pri zvezni vladi v Bonnu in pri krajevnem ameriškem poveljniku zaradi čedalje pogostejših incidentov in »hudih zločinov« ameriških vojakov. Bavarska policija bo strogo nadzirala javne prostore, ki jih obiskujejo ameriški vojniki, da bi preprečila »prekrške proti javnemu redu«. Bavarski tiskovni urad je objavil, da je namen teh ukrepov »preprečiti nadaljnjo kršitev ugleda ameriških vojakov«.

Francoski odgovor SZ na razorožitveni predlog

Pariz, 17. jul. (AFP). Francoski veleposlanik v Sovjetski zvezi Maurice Dejean je danes izročil odgovor francoske vlade na nedavno Bulganinovo poslanico o razorožitvi. V njem je rečeno, da Francija priznava pomen ukrepov o demobilizaciji, ki jih je storila Sovjetska zveza, da pa v sedanjem trenutku ne more zmanjšati svojih oboroženih sil, ker bi imelo to resne posledice za varnost zahodnoevropskih dežel.

Nadaluje spremembe v poljski vladi

Varšava, 17. jul. (Poljska časopisna agencija). — Vlada je sklenila združiti dosedanje ministristvo za kmetijstvo in prehrano ter ministristvo mesnih in mlečnih izdelkov v novo ministristvo za prehrano. Novi resor je prevzel nekdanji kmetijski minister Mieczyslaw Hofman. Prav tako so združili ministristvo za gozdno industrijo. Za novega ministra lesne industrije je bil imenovan Jan Dab Kociol.

Dinarski sklad pomoči ZDA za centralni mlekarji v Beogradu in Zagrebu ter za melioracijska dela

Beograd, 17. jul. (Tanjug). Danes je bilo doseženo soglasje med vladama FLRJ in ZDA o nadaljnji uporabi skladov ameriške gospodarske pomoči v znesku 2,03 milijarde dinarjev. Te sklade bodo porabili za gradnjo večjih hladilnic v Beogradu in Zagrebu, mlekarne v Zemunu ter melioracijskih del na področju Bezdane-Bečija in Kumanova. Zgraditev teh objektov določajo zvezni oziroma republiški družbeni plani za leto 1956. Hladilnici v Beogradu in Zagrebu bodo gradili v okviru splošnega programa graditve hladilnih naprav.

Vzhodnonemški sporazum s Sovjetsko zvezo

Berlin, 17. jul. Kakor poroča vzhodnonemška agencija ADN, je bilo danes v Moskvi objavljeno sovjetskovo vzhodnonemško poročilo, v katerem je med drugim rečeno, da bosta obe deželi skupno delali za ohranitev miru in varnosti v Evropi in si prizadevali, da bo na mirnem in demokratičnem načinu prislo do ponovne združitve Nemčije.

VELIKA BRITANIJA VPRAŠANJE LOVA NA KITE

London, 17. jul. (Reuter). Tu so sestali predstavniki sedemdesetih dežel, da bi razpravljali o lovu na kite na Antarktiki. Na sestanku sodelujejo člani Mednarodnega odbora za lov na kite in opozovalci iz petih dežel. Na tem sestanku naj bi določili skupno število kitov, ki bo lov nanje letos dovoljen. Lani je znašalo to število 15.500.

ZAOŠTRITEV SEGREGACIJE, KATER »NI NIHČE PROTI«

Batton Rouge, (Louisiana) 17. jul. (Reuter). Guverner države Louisiana je večkrat podpisal zakon o prepovedi športnih tekmovalij in prireditvij v tej državi, ki se jih udeležujejo skupno belci in črnci. Po tem zakonu, naj bi tudi učili sedeže v vseh javnih vozilih in javnih ustanovah, kakor tudi javne zdravstvene postaje in vodnjake posebej za belce in posebej za črnce. Guverner Long je izjavil, da je podpisal ta zakon zato, ker se med razpravo v senatu ni nihče izrekel proti njemu.

ZAHODNA NEMCIJA KREDITI IZ ZDA

Washington, 17. jul. (Reuter). Ameriška banka za uvoz in izvoz je včeraj objavila, da je zahodnonemška družba »August Tiessen Hüttere« dobila deset milijonov dolarjev posojila. Razen nekaterih prejšnjih posojil je to prvi večji industrijski kredit, ki ga je ta banka odobrila zahodnonemškemu podjetju. Posojilo bodo uporabili za nabavo stro-

ALŽIR SPET ZAOSTREN BOJ PROTI FRANCOZOM

Alžir, 17. jul. (Reuter). Na področju Džebel Sefa je prišlo do hudega spopada med alžirskimi nacionalisti in francoskimi četami. 30 Alžircev je bilo ubitih, 175 pa so jih prijel. Zvrstilo pa se je spet nekaj atentatov na organe oblasti. Ubit je bil orožnik, en stražnik in en policijski agent. Sedem francoskih vojakov je bilo ubitih v hipu, ko so alžirski nacionalisti razstrelili vlak pri Biskri.

EGIPT TRGOVINSKA POGODBA Z ROMUNIJO

Kairo, 17. jul. (AP). Egipt in Romunija sta sklenila trgovinsko pogodbo za dobo treh let. Trgovinska menjava obema deželama bo v prvem letu dosegla vrednost 4,5 milijona egiptovskih funtov. Egipt bo izvažal v Romunijo tekstilije, bombaž, predivo in še nekatere druge izdelke, uvažal pa petrolejske proizvode, strojno olje, stroje in železniško opremo.

JAPONSKA POGAJANJA Z ZSSR ODSLEJ V MOSKVI

Tokio, 17. jul. (AP). Japonska vlada je privolila, da se sovjetsko-japonski razgovori o mirovni pogodbi, ki so začeli v Londonu, nadaljujejo v Moskvi. Predstavniki japonske vlade je danes izjavili, da bo japonska delegacija pod vodstvom zunanjega ministra Sigemica odpotovala 25. ali 26. julija iz Tokia v Moskvo.

ARGENTINA LETALSKE NESREČE

Buenos Aires, 17. jul. (AFP). Včeraj sta se pripetili v Argentini dve hudi letalski nesreči, ki sta terjali življenje več deset ljudi. Dopolnilne je strogoglavo potniško letalo v dolino Cordova. Ubitih je bilo 28 ljudi. Neko vojaško letalo, ki je takoj priletelo na kraj nesreče, je moralo zaradi okvare motorja zasilno pristati. Zvečer pa je nastala druga nesreča, ko sta se nečlano od Buenos Airesa treli dve reaktivni letali. Eno je padlo na hišo, ki je takoj začela goreti. Pri tem je bil ubit nekci civilist. Drugo letalo je po trehju treščilo v neko bolnišnico.

Nehrujevo posredovanje v Parizu za ureditev alžirskega vprašanja

Pariz, 17. jul. (Tanjug). Indijski ministriški predsednik Nehru se je mudil danes v Parizu. Dopolnilne se je najprej sestel z zunanjim ministrom Pineaujem, nato pa s predsednikom vlade Guyjem Molletom. Nehru je bil na slovesnem kosilu, ki mu ga je priredila francoska vlada. Dopolnilne je bil gost predsednika poslanske zbornice Le Trocquerra, zvečer pa je indijski veleposlanik priredil poslovilni sprejem. Jutri zarana bo predsednik vlade Nehru odpotoval s posebnim letalom v Pulj, od tam pa na Brione na sestanek s predsednikom Titom in Naserjem.

Nehrujev obisk v Parizu je zbudil veliko pozornost pariških političnih krogov in državljanov, ki so ga, kot zatrjujejo tukajšnji krogi, seznanili s francoskim stališčem do svetovnih problemov, posebno pa še z razvojem dogodkov v Severni Afriki. Pri tem opozarjajo, da so se francosko-indijski stiki razvili v prisrčno prijateljstvo predvsem spriču razumevanja Francije za indijske težnje po priključitvi bivših francoskih posesti k Indiji. Po drugi strani pa se gospodarsko

Nadaluje spremembe v poljski vladi

Varšava, 17. jul. (Poljska časopisna agencija). — Vlada je sklenila združiti dosedanje ministristvo za kmetijstvo in prehrano ter ministristvo mesnih in mlečnih izdelkov v novo ministristvo za prehrano. Novi resor je prevzel nekdanji kmetijski minister Mieczyslaw Hofman. Prav tako so združili ministristvo za gozdno industrijo. Za novega ministra lesne industrije je bil imenovan Jan Dab Kociol.

Z VSEH STRANI SVETA

vi, ki se jih udeležujejo skupno belci in črnci. Po tem zakonu, naj bi tudi učili sedeže v vseh javnih vozilih in javnih ustanovah, kakor tudi javne zdravstvene postaje in vodnjake posebej za belce in posebej za črnce. Guverner Long je izjavil, da je podpisal ta zakon zato, ker se med razpravo v senatu ni nihče izrekel proti njemu.

ZAHODNA NEMCIJA KREDITI IZ ZDA

Washington, 17. jul. (Reuter). Ameriška banka za uvoz in izvoz je včeraj objavila, da je zahodnonemška družba »August Tiessen Hüttere« dobila deset milijonov dolarjev posojila. Razen nekaterih prejšnjih posojil je to prvi večji industrijski kredit, ki ga je ta banka odobrila zahodnonemškemu podjetju. Posojilo bodo uporabili za nabavo stro-

ALŽIR SPET ZAOSTREN BOJ PROTI FRANCOZOM

Alžir, 17. jul. (Reuter). Na področju Džebel Sefa je prišlo do hudega spopada med alžirskimi nacionalisti in francoskimi četami. 30 Alžircev je bilo ubitih, 175 pa so jih prijel. Zvrstilo pa se je spet nekaj atentatov na organe oblasti. Ubit je bil orožnik, en stražnik in en policijski agent. Sedem francoskih vojakov je bilo ubitih v hipu, ko so alžirski nacionalisti razstrelili vlak pri Biskri.

EGIPT TRGOVINSKA POGODBA Z ROMUNIJO

Kairo, 17. jul. (AP). Egipt in Romunija sta sklenila trgovinsko pogodbo za dobo treh let. Trgovinska menjava obema deželama bo v prvem letu dosegla vrednost 4,5 milijona egiptovskih funtov. Egipt bo izvažal v Romunijo tekstilije, bombaž, predivo in še nekatere druge izdelke, uvažal pa petrolejske proizvode, strojno olje, stroje in železniško opremo.

JAPONSKA POGAJANJA Z ZSSR ODSLEJ V MOSKVI

Tokio, 17. jul. (AP). Japonska vlada je privolila, da se sovjetsko-japonski razgovori o mirovni pogodbi, ki so začeli v Londonu, nadaljujejo v Moskvi. Predstavniki japonske vlade je danes izjavili, da bo japonska delegacija pod vodstvom zunanjega ministra Sigemica odpotovala 25. ali 26. julija iz Tokia v Moskvo.

ARGENTINA LETALSKE NESREČE

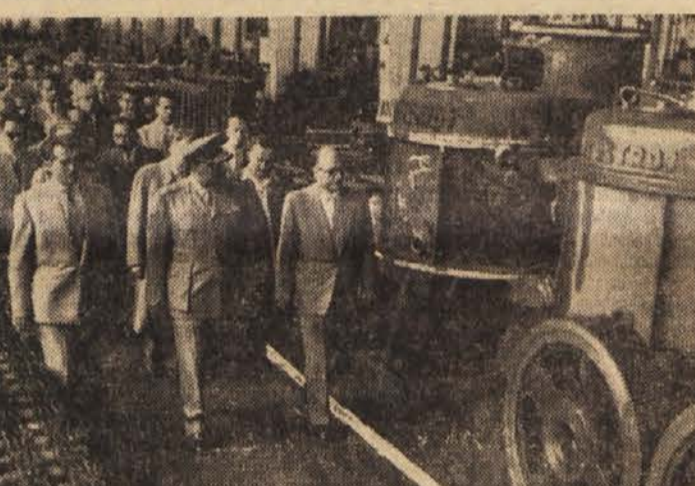
Buenos Aires, 17. jul. (AFP). Včeraj sta se pripetili v Argentini dve hudi letalski nesreči, ki sta terjali življenje več deset ljudi. Dopolnilne je strogoglavo potniško letalo v dolino Cordova. Ubitih je bilo 28 ljudi. Neko vojaško letalo, ki je takoj priletelo na kraj nesreče, je moralo zaradi okvare motorja zasilno pristati. Zvečer pa je nastala druga nesreča, ko sta se nečlano od Buenos Airesa treli dve reaktivni letali. Eno je padlo na hišo, ki je takoj začela goreti. Pri tem je bil ubit nekci civilist. Drugo letalo je po trehju treščilo v neko bolnišnico.

sodelovanje med obema deželama normalno razvija in se obe strani trudita, da bi ga še razširili.

Glede splošnih mednarodnih problemov je podobnost gledišč obeh dežel prišla v zadnjem času čisto do izraza, posebno še v zvezi z ureditvijo razmer v Indokini. Indijska vlada je izrazila razumevanje za francoske težave v Alžiru, pa tudi upanje, da jih bo francoska vlada kmalu odpravila v skladu s težnjami ondotonega prebivalstva. V tem smislu je predsednik Nehru sestavil tudi načrt v petih točkah za ureditev alžirskega vprašanja; toda francoski krogi kažejo popolno rezerviranost do tega indijske predloga. Po današnjih stankih se je zvedelo, da so indijski in francoski državnik obravnavali tudi nekatere po-

Predsednik Naser in organizacijska sekretarka ZKS Vida Tomšičeva v ponedeljek zvečer na slovesnem sprejemu na Bledu

V delavnicah Litostroja

Kratek odmor na terasi vrh grajskega obzidja

Pariza se ne spominjam. Ali boljše spominjam se gmote hiš in zvenelih rek avtomobilov in plazov izlozb, razbelih mišic od odtrganega podplata na svojem čevlju pred Etolion, in spominjam se predvsem prijateljev. Lahko rečem: moj spomin na Pariz je spomin na prijatelje. Star slovenski pregovor pravi, da spozna prijatelja v nesreči, zlasti ob smrti. Ker tudi jaz takrat najbrž prijateljev ne bom spoznal, utegne biti dotle) moj najsvetlejši spomin nanje je potovanje na Pariz. Sicer pa je potovanje nekaj takega kot rojstvo, poroka in smrt. Za ženo, ki rodi, prazno ne bodo v Rims, kdor se poroči, gre na poročno potovanje, kdor umre pa v pekel, v vica, v nebesa, v Hades, ali sploh v Onstranstvo. Zato postanejo ob naših pripravah na pot izredno ljubivši poznamo in jih ne poznamo, poročeni in samski, ki so že bili in ki nikoli ne bodo v Parizu, ki si ga po pripovedovanju, branju in po filmih živo predstavljajo. »Slišal sem, da pojdeš v Pariz.« me je ogovoril resnični prijatelj, se pomeljnivo nasmehnil in dodal: »Dobro se pripravil! Če te zanima moj nasvet, veš, tje me najdeš.« Na tvojem mestu bi se naučil načrt na pamet, sicer se v borem tednu dni, kolikor so ti dali zanj, nisi s podzemsko ne boš naučil voziti. Pariz, dragi moj, ni ljubljana! »V Parizu,« praviš, »svetujem vam, tovariši, preseljujete se enkrat francosko zvozdino, zlasti Mathisovo zvozdino revolucije, in ponovite francosko po Merthinju, sicer se Seine ne boste opazili.« »Lepo prosim, povprašajte pod Montmartrom pri Dreyfussu... za dva ali tri tisoč frankov lahko kupite predešno blago za plesno toaletno. Temu sem, saj vidite, na vsi okusi se zanesem. Gotovo boste tudi ženi kaj kupili in vam bo to splohoma...« me je ogovorila lepa gospodična. Poprej je nisem poznal. »Čujte, kako da va s pošiljajo v Pariz? Kaj neki boste tam počeli? Fran-

FRANCE BRENK:

O nasvetih prijateljev

dukcijskega filma »Kadar pride ljubitelj?« Lahko mi zaupaš. Nikomur ne bom povedal. Svetujem ti pa, da hkrati tudi polizeš... »V Parizu greš?« me je domala narhnil slovenski književnik. »Pazi na ženske! Pariz je nezonsen. Zaradi žensk. Po deveti uri zvečer ne smeš na cesto. Če pa greš in hočeš imeti mir, pojdi z žensko. Za fikšno, vnaprej domenjeno ceno...« Sele ko sem ga prepričal, da nisem tako mikaven kot on, in sploh ne privlačim za ženske, kajti tudi oblečen sem samo srednje, se je za silo pomiril. »Vendar, je dejal, »bom o tvojem primeru razmislil. Oglasi se, predvsem fant...« »Ma, fant, ti zavidam! Pariz! — Pariz! — Javno, da ga poznam. Do obliči. Pred vojno in po njej. Bil sem Karadjordjevi študent. Po vojni — kakor veš — potujem kot pravni zastopnik podjetja »Kis & Oecle...« Poznam vse beograjske »parizilije«. Nekateri so po deset, po petnajst let prejemali študentsko. Sol Beograda! Fant, če bi imel na Slovenskem tak predvojni kaderič, in ko sem se enkrat srečal resničnega prijatelja ter ga povprašal po vsakdanjih stvareh, mi je natančno razložil: »Stanej za 500 frankov v hotelu Magenta. Pij rdeče vino, liter čez ceno 50 frankov. Avenue de Messine. Je v gostilnah po stranskih ulicah ob Boulevardu Saint Michel. Vži se samo s podzemsko. Avtobusi so počasni, takšnji dragi. Kupi si nylon srtačo, ki jo lahko sam pereš in je ni treba likati. S seboj vzemi pomladanski plašč. Kupi si tistega na dva kraja za 15 tisoč na Cankarjevi cesti. Je lep in trpežen. Je svetlo beženo, noge ponašane čevlje, sicer boš nemudoma ožaljen. Obišči naslednje prijatelje in jih lepo pozdravi: 1, 2, 3, 4, 5...« Skratka, ko sem napisal, kar so mi svetovali prijatelji in znanci, ko sem si preskrbel zemljevid, prospekte in knjižice, sem uvidel, da bi moral pravzaprav spet v prvi razred osnovne šole. Nisem imel ne tolikšne aktivne in ne tolikšne pasivne napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. — Po ustreznem zemljevidu se v nekaj urah nanjo navadite. Res je tehnično monumentalno. Zatohta in počasna posebnost, iz katere izganjajo milijarde bacilov in podgane tako, da postopajo razsežno vse napetke in prijateljske nasvete, vsi svariila in nevoščilne pomisleke. Opazil sem, da se bom brezupno izgubil, brž ko bom stopil iz Gare del'Est, če se mi dotleje ne posreči pozabiti na nasvete prijateljev. In sem pozabil. Pariz sam mi je pomagal. Prijatelji so mi rekli, da je podzemska nadzve zahototano »tehnično čudo« našega stoletja. —

IZ DELA IN ŽIVLJENJA V LENDAJSKI OBČINI

Skoro vsaka vas bo imela krajevni odbor

Občinski ljudski odbor Lendava je na zadnji seji sklenil, da bodo v občini ustanovili še 8 krajevnih odborov. Doslej jih je bilo 23 in so bili skoraj vsi zelo podjetni. Skrbeli so predvsem za popravilo cest, čiščenje jarkov in za izboljšanje drugih komunalnih naprav. Nekateri so obravnavali tudi druga vprašanja, ki jih volivci njihovega kraja niso mogli urediti z lastnimi sredstvi, in dali predloge občinskemu ljudskemu odboru.

Pri dosedanjem delu krajevnih odborov se je pokazalo, da je en krajevni odbor za več vasi skupaj slabšo zadovoljeval želje vseh volivcev in potrebe vseh krajev. Tako odbori so obravnavali pretežno le potrebe enega kraja, ki je imel v odboru največ zastopnikov. Na ostale kraje pa je krajevni odbor navadno pozabljal, oziroma se za njihove potrebe ni zmenil dovolj. Sedaj je ostalo v lendavski občini samo še 6 manjših vasi, ki nimajo lastnega krajevnega odbora.

JECMEN JE DOBRO OBRODIL

Na kmetijskem gospodarstvu Lendava imajo letos posebno visok hektarski donos jecmena. Na 5 ha veliki njivi blizu uprave, kjer ga že mlajši dajejo okoli 30 stotov na hektar. Če ne bi na enem koncu njive preveč polegel zaradi deževja, bi bil povprečni hektarski donos še večji. Na drugi njivi pri Pincah ima kmetijsko gospodarstvo Lendava še lepši jecmen, ki ga pa še niso omlatili.

V primeri s hektarskimi donosi v prejšnjih letih je to velik uspeh ne samo za kmetijsko gospodarstvo Lendava, temveč v okrajnem merilu. Lani je bil namreč največji povprečni hektarski donos jecmena na kmetijskih gospodarstvih v vsem Pomurju samo 24 stotov. Tak uspeh je delovni kolektiv dosegel s setvijo dobrega semena ter ustreznim obdelovanjem in gnojenjem.

VELIKE UTAJE

Po približni oceni predvidevajo, da so pri prijavi samorodnic lastniki vinogradov v lendavski občini utajili okoli 800 tisoč trt, da jim ne bi bilo treba plačati takse. Občinski ljudski odbor je organiziral poizkusno kontrolno štetje pri nekaterih vinogradnikih. V Dolgi vasi pri Stefanu Kulčaru mlajšem je komisija našla 2710 trt, lastnik pa jih je prijavil samo 175, pri Stefanu Kulčaru starejšem 1522 trt, prijavi pa jih je samo 206, pri Mihaelu Verešu 5500 namesto 800 prijavičenih. Na manjši parceli 2611 namesto 500 prijavičenih. To so najbolj grobi primeri, manjše utaje pa je komisija ugotovila tudi pri drugih lastnikih vinogradov. Opaziti je, da so lastniki manjših vinogradov utajili sorazmerno manj kakor veliki.

Po teh ugotovitvah je občinski ljudski odbor omogočil vsem vinogradnikom, da lahko v določenem času popravijo svojo prijavo, če niso prijavi točno. V tem času jim ne bodo računali kazni v višini 50 odstotkov takse za prvotno utajene trte. Če bo ostalo še precej utajenih trt, bo po tem času poslali občinski ljudski odbor v vinograde posebne komisije, ki bodo prešle vse trte. Stroške za štetje bo lahko pokrili iz kazni za utajene trte.

ZETEV PRED KOSNJO

Vsako leto so bili do žetve pokoseni navadno vsi travniki. Letos pa je ob spodnjem toku Lendave in Kobiljskega potoka bilo v začetku žetve nepokosenih še dve tretjini travnikov. Trava je že dozorela in se travniki razkrajajo skoraj tako kot žitna polja. Nekatere izmenoma kosijo travo in žanjejo rž, kolikor jim zorenje to dopušča. Na manjših travnikih pa bo trava morala počakati, da bodo prej poželi vse žito.

Na nekaterih travnikih je še vedno precej vode, ki je prinesla mnogo blata. Pozna kosnja in blatna trava je velik udarec za živinorejo, ki je za takojšnjo kmetovalce zelo pomembna. Pri taki krmi bo pozimi velika nevarnost, da se bo razširila metiljastost zivnosti.

LETOS IMAJO PREDNOST OKOLIŠKE SOLE

V prejšnjih letih so okoliške občine, ki so se lani združile v lendavsko, zelo slabo skrbele za šole na svojem področju. Na boljšem so bile šole v bivši lendavski občini, ki je zaradi bolj razvitega gospodarstva imela večje dohodke. V letošnjem občinskem proračunu pa so upoštevali velike potrebe okoliških šol in so jim dodelili skoraj vsa sredstva za popravila in nabavo inventarja.

V nekaterih šolskih poslopih bo namreč treba temeljito popraviti okna in vrata, da pozimi ne bi pihalo v učilnice, urediti stranišča in drugo.

Zaradi take razdelitve proračunskih sredstev so šole v Lendavi nekoliko prikrajšane v primeri s prejšnjimi leti. Menijo pa, da je v zvezi temu treba najprej pomagati revnejšim šolam, da bi v vseh osnovnih šolah v občini ustvarili približno enake pogoje za učenje.

V SOLČAVO NA LETOVANJE

Na letovanje v Solčavo v Logarski dolini se odpravljajo v Lendavi v drugi izmenki 90 otrok. Tamkaj bodo prebili 14 dni v prvi skupini pa je bilo 74 dijakov in 30 tabornikov. Otrokom so sicer hoteli pripraviti tridnevno letovanje, kar pa so morali skrajšati, ker stanujejo v šolskem poslopiju, ki ga bodo avgusta popravljali. Razen teh bodo poslali 35 otrok na morje. Med otroci so izbrali tiste, ki jim je letovanje najbolj potrebno iz zdravstvenih razlogov.

Za letovanje teh otrok je prispeval Občinski ljudski odbor Lendava 500 tisoč

Občinski praznik na Bledu

Za tretje leto praznuje blejska občina Bled 12. julija občinski praznik od 17. do 22. julija. Danes je imel slavnostno sejo Občinski ljudski odbor, kjer so se razpravljali o pripravah na praznik na Bledu. Sreda je namenjena planinskemu društvu, ki bo na vrhu Strazice razvil bleški in mladinski prapor. Ta prireditve bo manifestacija in prikaz celotne planinske dejavnosti na področju blejskega kota. Do nedelje se bodo vrstili še naslednje prireditve: vaterpolo tekma med radovljiškimi »Preletarci« in »Bledom« in plavalni nastop domačih, v petek bo svečana komemoracija na pokopališču padlih partizanov. V soboto bo veliko partizansko zborovanje pred Park Hotelom s prikazom partizanskih petanj. Zvečer bo močno priča veliki razsvetljeni blejskega grada, otoka, ki jezera ter številnim svetlobnim raketa. Znanca Beneška noč bo doživljati za vsakega obiskovalca.

Revija gorenjskih narodnih noč in »Kmetička ohrab« bodo v nedeljo prav gotovo privabile na Bled mnogo gledalcev, zanj pa prav posebno zanimajo mnogi tuji.

BRALCINAM PIŠEJO

Kdaj bo Celje dobilo brezalkoholno restavracijo?

Celjani so se menda zanimali, da tako kmalu še ne bodo dobili brezalkoholne restavracije, kakršne imajo že v vseh večjih krajih. Govorjenca o takih restavracijah, ki naj bi bila nekje vredi mesta in naj bi se bila proti alkoholizmu, je bilo doslej že precej. Toda samo z govorenjem se pač ne doseže ničesar. Kadar je šlo namreč za tisto odločilo, brez česar se ne da nič ukrotiti, namreč za denar, takrat se je stvar zmeraj skrhala. Našli so prostore na zelo lepem kraju (v nekdanji kavarni Markov), našli so je podjetje, ki bi prevzelo to restavracijo (Sklapopro-met), naročili so lepi načrti za preureditve prostora; to ne bi bila samo navadna brezalkoholna ali mlečna restavracija, temveč bi bilo tudi s igriščem poskrbljeno za mladino, in zraven bi bila tudi posebna ambulanta z zdravniškim-specialistom za boj proti škodljivim vplivom alkohola.

Toda — lepe zamisli! Okrajnemu odboru Rdečega križa gre vse priznanje za lepe zamisli, za idejne načrte, za iniciativo. Tudi nekateri drugi predstavniki političnih organizacij so se zavzeli za stvar. Restavracije pa le ni. Prostori so že izpraznjeni, zdaj baje nameravajo vanje stlačiti pisarne železnike direkcije ali nekaj podobnega. S tem bi bil lep, nedvopen primeren prostor za brezalkoholno restavracijo izgubljen.

Sredstva? Seveda. Samo dva milijona bi potrebovali in restavracija bi bila tu. Ni nobenega dvoma, da bi donesla lepe dobičke. To kažejo primeri po drugih krajih: v Ljubljani, v Kra-

VELIKI USPEH

Na kmetijskem gospodarstvu Lendava imajo letos posebno visok hektarski donos jecmena. Na 5 ha veliki njivi blizu uprave, kjer ga že mlajši dajejo okoli 30 stotov na hektar. Če ne bi na enem koncu njive preveč polegel zaradi deževja, bi bil povprečni hektarski donos še večji. Na drugi njivi pri Pincah ima kmetijsko gospodarstvo Lendava še lepši jecmen, ki ga pa še niso omlatili.

V primeri s hektarskimi donosi v prejšnjih letih je to velik uspeh ne samo za kmetijsko gospodarstvo Lendava, temveč v okrajnem merilu. Lani je bil namreč največji povprečni hektarski donos jecmena na kmetijskih gospodarstvih v vsem Pomurju samo 24 stotov. Tak uspeh je delovni kolektiv dosegel s setvijo dobrega semena ter ustreznim obdelovanjem in gnojenjem.

JECMEN JE DOBRO OBRODIL

Na kmetijskem gospodarstvu Lendava imajo letos posebno visok hektarski donos jecmena. Na 5 ha veliki njivi blizu uprave, kjer ga že mlajši dajejo okoli 30 stotov na hektar. Če ne bi na enem koncu njive preveč polegel zaradi deževja, bi bil povprečni hektarski donos še večji. Na drugi njivi pri Pincah ima kmetijsko gospodarstvo Lendava še lepši jecmen, ki ga pa še niso omlatili.

V primeri s hektarskimi donosi v prejšnjih letih je to velik uspeh ne samo za kmetijsko gospodarstvo Lendava, temveč v okrajnem merilu. Lani je bil namreč največji povprečni hektarski donos jecmena na kmetijskih gospodarstvih v vsem Pomurju samo 24 stotov. Tak uspeh je delovni kolektiv dosegel s setvijo dobrega semena ter ustreznim obdelovanjem in gnojenjem.

Koncert mladih harmonikarjev in godbe na pihala

V Pernici pri Mariboru je bil minulo nedeljo koncert postarske godbe na pihala in mladih harmonikarjev, pod taktirko dirigenta Ervina Hartmana. Program je obsegal dela Šolca, Dleska, Vebrija, Gregorčiča, dirigent pa se je predstavil z lastnimi deli (Pohorske cvetice, Sentjurska itd.).

Nadse prisrčen in topel je bil nastop mladih harmonikarjev. Z obudovanjem vredno sigurnostjo in melodično so izvajali mladi umetniki svoj program. Razpoloženi obrabi, ki jih pozna le mladost, disciplina, zbranost in zavestna pozornost se srečujejo z navdušenjem in plaskanjem publike.

Hvale vredna je poštovanost in priznavnost učitelja in dirigenta, ki že v tako mladih sreči neti plamen ljubezni do glasbe, pesmi, vznujajo ljubezen do umetnosti, ki nudi človeku toliko lepega in plemenitega.

Koroški borci občine Črna bodo letošnji Dan vstaje nadse slavnostno praznovali. Med prvimi v Sloveniji bodo razvili prapor in pod njim zbrali celoten koroški odred.

Pripravljalni odbor si je zadal nalogo: čas priprav naj bo hkrati utrditev dejavnosti občinskih in krajevnih organizacij ZB.

Dne 21. julija bo manever ozioroma napad na Črno. Organizacija ZB skupno z združenjem rezervnih oficirjev, predvojaško vzgoje in gasilci. Po napadu bodo sprejeli na trgu v Črni zbrani Koroški odred, nato bo miting s kulturnim sporedom. Na njem bodo sodelovale razne sekcije »Svoboda« iz Mežice, Zrjavina in Črne. Ko bo legel mrak na planine okrog trga, bodo njih vrhovi zaržareli in soju kresov. Okrog spomenika padlim borcem v Črni bodo prižgali slavnostni ogenj in organizacije bodo polgale vence.

Dne 22. julija bo zjutraj budnica rudarske godbe, v poznih jutranjih urah pa se bo razvil po Črni spoved s Koroškim odredom na čelu. V njem bodo živo prikazovali svojo dejavnost krajevne oziroma občinske športne,

Pristranski odnos do abonentov pri »Ojstrici«

Gre za restavracijo »Ojstrica« v Celju, ki s svojim pristranskim odnosom povzroča negotovost pri aboniranih gostih.

Do letošnjega leta smo abonente v poletnih mesecih bili postreženi na prijetnem vrtu, letos pa nam smejo na zapoved upravnik servisirati le v notranjih prostorih restavracije ter smo tako neenakopravni v primeri s prehodnimi gosti. Zgolj zaradi tega pa morda niti ne bi napisal teh vrstic, če se ne bi pojavila druga nepristranost, in sicer ta, da se kljub upravnikovi odločitvi sme nekaterim abonentom servisirati na

predmestjih tam okrog prvega ali petnajstega v mesecu ostala zmeraj enaka. Ta slika pa je zelo žalostna. Zalostno je tudi v marsikateri delavski družini in v marsikaterem človeškem srcu.

Prometnih nesreč vedno manj

Letos so našli v Pomurju 11 prometnih nesreč, od katerih je bilo 8 lažjega značaja. Pri tem je izgubila življenje ena oseba, tri pa so bile hujše telesno poškodovane. Škoda na motornih vozilih ni bila ravno velika.

Na zmanjšanje prometnih nesreč v okraju je mnogo vplivalo tudi vzgojno delo med ljudmi. Prebivalcem prikazujejo posebej izbrane filme in jim predavajo o prometu. Letos so našli že 48 kinopredstav s čez 5500 gledalci in 21 predavanj s 2400 poslušalci.

Ne samo v Gor. Petrovcih — tudi drugod

Na željo prebivalstva severnega kota Goričke v Prekmurju je Okrajno sodišče v Murski Soboti začelo uradoviti za stranke tudi v Gor. Petrovcih. Uradni dan bo vsako prvo soboto v mesecu. Prvič so uradovani 7. julija.

Ljudje so z zadovoljstvom sprejeli to odločitev, saj bodo sedaj lahko manjše posej opravili kar doma. Podobne »krajevne« uradne dneve pa bo kazalo vpeljati tudi v nekaterih drugih, prav tako oddaljenih krajih sodiščnega okoliša.

Lendavski park in otroško igrišče

Za Dan vstaje — 22. julij

V Koprivi bodo v nedeljo slovesno odprli železniško postajo

V več letih se se prebivalci Koprive zavzemali, da bi se vlak ustavil tudi v njihovi vasi. Proga Jesenice—Trst zaradi tega za vasjo, na postajo pa so postavili na postajališču. Vaški odbor SZDL je lani začel z akcijo za postavitev postajališča. Potrebe po postajališču so naraščale iz dneva v dan. Iz same Koprive se dnevno vozi v Sežano kakih 30 delavcev in nameščencev, razen tega bi se vozilo v Sežano tudi okrog 25 dijakov, ki zdaj obiskujejo gimnazije v eno uro oddaljenem Tomaju. V Koprivi je tudi velik kamnolom, ki obeta, da se bo še zelo razvil. Ni dolgo tega, ko so v bližini odprli še nov kamnolom, ki tudi zelo dobro kaže. Kamnarska industrija ima skrajna prav v koprivski okolici veliko možnosti razvoja. Vse to je vplivalo na odločitev železnice, ki je predstavi ob določeni ugodnosti pred dobrim mesecem.

Takoj, ko si je komisija ogledala kraj bodočega postajališča in ugotovila potrebe na licu mesta ter nato odločila, da predlaga ugodno rešitev, so se vaščani sprizvali na delo. Z vsega namena in poštovanostjo so urejali peron in dohod ter opravili vsa zemeljska dela za vodovodno in električno napeljavlo. Pri tem jim je pomagala tudi vojska, ki je nastanjena v vasi.

Vzlic delu na polju se Koprivci uredili vsa potrebna, da bo slavnostna otvoritev novega postajališča za letošnji Dan vstaje, to je v nedeljo, 22. julija. Prav te dni namreč poteka tudi 50-letnica proge Jesenice—Trst in tako so Koprivci po 50 letih le dobili svojo postajo.

Dne 22. julija bo za Koprivo pomemben praznik. Prvi vlak se bo ustavil ob 10 dopoldne in ga namreč slovesno prikažati. Takoj po slavnosti na postajališču pa bodo Koprivci prav tako slovesno odprli novo javno kopalnico, ki so jo tudi uredili na pobudo agilnega vsakega odbora SZDL. Vsa nestrokovna dela za kopalnico so opravili prostovoljci. Vendar je bila za kopalnico navedena predvsem mladina, medtem ko je od nekaterih starejših padla na njen račun tudi marsikatera pikra. Kopalnica pa še ni bila niti izdelovljena, ko se je skoraj polovica ljudi že kopalo. Mladina prav te dni z vso vnemo čisti in beli prostore in kopalnici ter si ureja in popravlja svoje dvorane. Dne 22. julija novega, največ zasluga. Zato se bodo vaščani in gostje poklonili spominu padlih borcev NOV ob spomeniku, s tem bo tudi slavnostni del dneva izrpan.

Popoldne pa bo velika veselica s plesom in izredno bogatim nastopom. Odbor za postajališče namreč

rava prirediti veselice tudi naslednje nedelje. Čisti dobiček od veselice in srečolova je namenjen za postajališčno zgradbo, ki jo mora vsa sezidati na lastne stroške.

Odbor za proslavo je preskrbel, da bodo obiskovalci in gostje postreženi s pristnim kraškim teranom, kraškim pršutom in drugim. Odbor vabi na proslavo in na zabavo vsi, ki se želijo povešati z vaščani ob pomembnem dogodku, zlasti pa vabi vse borce NOV, ki so bili med NOV v Koprivi.

22. julij - ljudsko rajanje na Jesenicah

Za proslavo v posameznih krajih so že sestavljeni posebni iniciativni odbori, ki skupaj z vsemi ostalimi organizacijami pripravljajo programe za prireditve v počastitev Dneva vstaje. Pod okriljem občinskega odbora SZDL so najbolj prizadevne in uspešne v pripravah krajevne organizacije ZB, osnovne organizacije ZK in LMS, za njimi pa nikakor ne kaže v pripravah zaostati tudi

druge organizacije in društva. Slavnostne akademije bodo v vseh krajih in vaseh od Rateč do Zirovnice, centralna prireditve pa bo na Jesenicah. DPD Svobode bodo na proslavah sodelovale z vsemi sekcijami. Na večer praznika bodo planinci in taborniki ter člani društva prijateljev prirode skupaj z mladinkami in mladinci kurili kresove po gorah. Ob zori praznika bodo številne globe igralce budnice, organizacije ZB bodo organizirale številne izlete, lepo bodo okrašeni grobovi padlih borcev in spomeniki. Glavni množični izlet starih borcev, kurirjev in internirancev pa bo na Golico. Na večer praznika in na Dan vstaje bo več žalnih komemoracij na pokopališčih in pred spomeniki talcev ter padlih borcev. Priprave potekajo zadovoljivo in se bližajo zaključni fazi.

Spomenik padlim žrtvam v Vidmu ob Ščavnici...

Občinski odbor ZB Videm ob Ščavnici bo na Dan vstaje odkril spomenik padlim borcem NOV in žrtvam fašističnega nasilja. Na ta dan so se organizacije dobro pripravile. Zjutraj bo prebivalce zbudila budnica, dopoldne pa bo koncert godbe iz Bučkovec. Ob 11. uri, ko bodo odkrili spomenik in spominsko ploščo padlim učiteljem, pa bodo množične organizacije položile vence, gasilci, obvezniki predvojaške vzgoje bodo imeli mimohod, nekaj pesmi pa bo zapel pevski zbor iz Bučkovec. Popoldne bo iz Ud. Bučkovec igral Potrčevce »Lacko in Krefli«, nato pa bo koncert »Planinskega okteta« iz Maribora. Tako bodo v Vidmu ob Ščavnici lepo počastili Dan vstaje.

To in ono iz Pomurja

Pri Veržeju obnavljajo most

Most čez Muro pri Veržeju je v zadnjih desetih letih (zgrajen je bil leta 1945) že popolnoma dotrajal, saj je bil večkrat izpostavljen vodnim silam narasle reke in tudi smotan ledu. Pred kratkim so začeli most temeljito obnavljati. Pri tem je zapošlenih 25 delavcev, ki bodo menda, čeprav s primitivnimi sredstvi, svoje delo dokončali že v prihodnjem mesecu.

Vse večji promet na tej cesti, ki čez most povezuje desni in levi breg Mure, pa bo sčasoma prav gotovo terjal, da bodo morali na mesto sedanjega lesenega zgraditi zidan most.

Prometnih nesreč vedno manj

Letos so našli v Pomurju 11 prometnih nesreč, od katerih je bilo 8 lažjega značaja. Pri tem je izgubila življenje ena oseba, tri pa so bile hujše telesno poškodovane. Škoda na motornih vozilih ni bila ravno velika.

Na zmanjšanje prometnih nesreč v okraju je mnogo vplivalo tudi vzgojno delo med ljudmi. Prebivalcem prikazujejo posebej izbrane filme in jim predavajo o prometu. Letos so našli že 48 kinopredstav s čez 5500 gledalci in 21 predavanj s 2400 poslušalci.

Ne samo v Gor. Petrovcih — tudi drugod

Na željo prebivalstva severnega kota Goričke v Prekmurju je Okrajno sodišče v Murski Soboti začelo uradoviti za stranke tudi v Gor. Petrovcih. Uradni dan bo vsako prvo soboto v mesecu. Prvič so uradovani 7. julija.

Ljudje so z zadovoljstvom sprejeli to odločitev, saj bodo sedaj lahko manjše posej opravili kar doma. Podobne »krajevne« uradne dneve pa bo kazalo vpeljati tudi v nekaterih drugih, prav tako oddaljenih krajih sodiščnega okoliša.

Jubilej gasilcev v Zgornji Polskavi

Gasilci Zg. Polskave so v nedeljo svečano proslavili 50. obletnico obstoja. Svečanosti so se razen številnega občinstva udeležili tudi predstavniki množičnih organizacij, zastopniki višjih formov gasilstva ter okoliška gasilska društva. Ob tej priložnosti so razdelili članom priznanja za dolgoletno udejstvovanje v gasilstvu ter odkrili spominsko ploščo amirna članom in dobrotnikom društva.

PGD so v Zg. Polskavi ustanovili na pobudo občanov v juniju leta 1906. Društvo je kmalu po nastanku dobilo v dar zgradbo ter je s tem bila dana možnost, da so se kaj kmalu razvili v dobro izveščano gasilsko enoto. Največji razvoji pa je PGD doživelo po osvoboditvi. Med najpomembnejšimi uspehi je vsakor popolna obnoveitev in modernizacija gasilskega doma ter samoiniciativno zgrajen gasilski stolp.

PGD v Zg. Polskavi je po izjavi v slavnostnem govoru predsednika Okrajne gasilske zveze Maribor tov, Pšenčnika, med najboljšimi podeželskimi PGD v mariborskem okraju, kar je za poljskavske gasilce nedvomno lepo priznanje.

V Batujah bodo imeli trojni praznik

V ajdovski občini se lepo pripravljajo na svečano proslavo Dneva vstaje slovenskega naroda — 22. julij. Občinski odbor SZDL v Ajdovščini bo na večer praznika priredil proslavo s kulturno-umetniškimi sporedom. Prav tako bodo delovni kolektivi v Ajdovščini kot na podeželju priredili proslavo Dneva vstaje. Posebno svečano bo v Batujah. Tam bodo batujski kovači hkrati proslavili tudi 80-letnico ustanovitve tovarne poljedelskega orodja in 6-letnico delavskega samoupravljanja.

Naročajte, kupujte in širite ljudsko revijo Prešernove družbe »OBZORNIK«

VSEM DELOVNIM LJUDEM OBČINE CELJE CESTITAMO ZA NAŠ VELIKI PRAZNIK 20. JULIJ, KI NAS SPOMINJA NA VELICASTNE DNEVE IN HEROJSKA DEJANJA NAŠIH BORCEV V NARODNOOSVOBODILNI BORBI IN LJUDSKI REVOLUCIJI NA TEH TRADICIJAH BOMO GRADILI NAPREJ SREČNO BODOČNOST!

Občinski ljudski odbor Celje
Občinski komite ZKS Celje
Občinski komite SZDL Celje

Občinski ljudski odbor Celje
Občinski komite ZKS Celje
Občinski komite SZDL Celje

Občinski ljudski odbor Celje
Občinski komite ZKS Celje
Občinski komite SZDL Celje

SPORT IN TELESNA VZGOJA

Zlati sklad Slovenije

Tako je imenoval naše planinstvo Nikolaj Romanov, predsednik Komiteta za fizikulturo v SZ ob obisku ruske alpinistične delegacije v Sloveniji. Gostje iz SZ niso mogli prehovati lepote naših gor, zlasti Julijcev, na katere so napravili izlet z vodilnimi člani PZS. Zelo jim je bilo žal, ker jim je slabo vreme preprečilo vzpon na Triglav. Na Vrščicu so jim naši gorski revalci prikazali svoj način reševanja ponesrečenecv v stenah z modernimi napravami. Demonstracija vaše Gorske reševalne službe je napravila na nas nepozaben vtis, saj je bila kot pravo resnično doživljeno nesreče v stenah. To, kar smo videli, nam bo zelo koristilo doma. Vodja delegacije Nikolaj Romanov je ob tej priložnosti odgovoril dopisniku našega lista še na nekaj vprašanj. Med drugim je dejal, da so tudi pri njih planinci in alpinisti združeni v eni organizaciji, ki ima okoli 100.000 članov. Na vprašanje, ali imajo v Sibiriji kakšno sorodno organizacijo, je odgovoril, da tamkajšnje tundre in pragozdove raziskujejo le znanstveniki in da tudi nimajo posebne organizacije, ki bi skrbelo za raziskovanje jam. Odgovoril je tudi, da v Pamirju nimajo več neosvojenih sedem- in šestisočakov, vendar še dovolj ni, toda nič manj zahtevnih vrhov. Na vprašanje, ali imajo sovjetski alpinisti namen poslati odpravo v Centralne Alpe, v Himalaje ali pa morda v kakšno drugo gorstvo, je Romanov odgovoril: »Ne, zanke se ne; imamo dovolj opravka v naših gorah.« Ob koncu razgovora je gost izrazil željo, da bi se Jugoslovanski in njihovi alpinisti nekoč srečali v Pamirju — šoli njihovega alpinizma, in izrekel željo, da bi naši alpinisti dosegli še lepše uspehe kot doslej.

MOSTARSKI PLAVALCI V LJUBLJANI

LJUBLJANA: VELEŽ 77:59

Ljubljana, 17. julija. Gostovanje plavalcev veleže iz Mostara je bil prvi obisk bosanskih plavalcev v Sloveniji. Prvaki BiH so se v Ljubljani predstavili kot dobri plavalci, kar velja zlasti za žensko ekipo. Posebno je usajala Sunčevića, ki je z lahkoto osvojila dve prvi mesti. Pri moških so bili gostje slabši, zelo neenak boj

pa je bil v vaterpolu, kjer so domači zmagali s 2:0. V ekipi »Ljubljane« se je znova odlikovala Horvatova, to pot v crvatu, saj je na 100 m dosegla najboljši letošnji čas v Sloveniji.

Rezultati: moški — 100 m prosto: Goršič 1:35,2; Vergelj (oba LJ) 1:36,0; 400 m prosto: Poljansek 5:37,9; Marc (oba LJ) 5:43,7; 200 m prosto: Hočevar 3:10,0; Sodja (oba LJ) 3:11,7; 100 metrov hrbtno: Gasperin (LJ) 1:30,0; Skorja (V) 1:32,7; 4 x 200 m prosto: Ljubljana 11:03,3; Velež 11:16,5. Ženske: 100 m prosto: Horvat (LJ) 1:18,8; Novak (V) 1:24,3; 400 m prosto: Sunjič (V) 5:36,0; Rajković (V) 5:50,0; 200 m prosto: Tominek (LJ) 3:19,3; Mahmudbašić (V) 3:26,0; 100 m hrbtno: Sunjič (V) 1:39,1; Karnošek (LJ) 1:56,0; 4 x 100 metrov prosto: Velež 5:53,0; Ljubljana 6:13,1.

XV. BALKANSKE ATLETSKE IGRE Svetle tradicije

Balkanske atletske igre bodo od petka do nedelje doživele v Beogradu petnajsto reprizo. V vseh enajstih predvojnih prireditvah so zmagali Grki, vsa tri leta po vojni pa so bili najboljši Jugoslovani. Mogoče je, da bo letos prvič zasledila prvo mesto kaka druga država (Romunija ali Bolgarija).

Po vojni so trije atleti neprekinjeno zmagovali v svojih disciplinah. Zanimivo je, da bodo vsi trije letos skušali obrambiti svoj primat. Se bolj zanimivo je, da so to po en Jugoslovani, Grki in Turci. Gre za Stanka Lorigerja (110 m z ovirami), Grka Sililisa (400 m) in Turka Kočaka (800 m), ki so zmagali leta 1933 v Atenah, leta 1954 v Beogradu in l. 1955 v Istanbulu.

Najuspešnejši tekmovalci v zgodovini balkanskih atletskih iger je Grk Mantikas, ki je nastopil na vseh predvojnih igrah in pobral skupno 15 prvih mest. Pri tem celo niso vštete njegove zmage v štafeti. Ni čudnega, če je postal Mantikas za balkansko atletiko legendarni pojem.

Letos ima naš srednjeproglaš Veliša Mušaga možnost, da doseže svojevrsten rekord. Naš rekordir bi rad stal in zmagal v treh tekih — 800, 1500 in 3000 metrov. Tri zlate kolajne na igrah — podvig, ki je doslej uspel le Mantikasu.

Brzojavke

● BEograd, 17. jul. — V prvem kolu zvezne nogometne lige 1956-1957 se bodo srečali: Lokomotiva: Sarajevo, Crvena zvezda: Radnički, Spartak: Vardar, Zagreb: Dinamo, Vojvodina: Budućnost, BSK: Partizan in Hajduk: Velež. Prvo kolo bo na sporedu 15. avgusta.

● BUDIMPEŠTA, 17. jul. — Drugi dan madžarskega atletskega prvenstva je najboljši rezultat dosegel Jesenski z 8:40,8 v teku na 3000 m z zaprekami.

● SPLIT, 17. jul. — Dne 11. avgusta bo v Splitu zvezno tekmovalje hidromodelarjev, ki se ga bo udeležilo več kot 100 modelarjev iz vse države. Priljubljen tudi tekmovalce iz Nemčije, Švice, Poljske in Monaka.

● SOFIJA, 17. jul. — V zadnjem kolu odbojarskega turnirja je ženska reprezentanca Jugoslavije izgubila proti Bolgariji z 0:3, moška ekipa pa je porazila Kitajsko z istim rezultatom. Pri moških je prva Bolgarija pred Romunijo, Jugoslavija in Kitajsko, pri ženskah pa Romunija pred Bolgarijo, Jugoslavijo in Kitajsko.

Spet o problemu naše ženske atletike

Naša ženska atletika reprezentanca je v nedeljo izgubila dvoboj s Švedsko v Zagrebu s tesnim rezultatom 52:54. Zal so Jugoslovance nastopile precej oslabiljene, serija poškodb pa se je na vso nesrečo nadaljevala še celo na samem tekmovalju. Sicer pa ni kaj reči. Vsaka Jugoslovanka je zadovoljila in je poraz v teh okoliščinah pač treba pripisati dejstvu, da so Švedinje boljše.

Ob tem dvoboju pa se postavlja v zvezi z žensko atletiko več vprašanj. Predvsem je treba poudariti, da je v Jugosloviji ženska atletika glede na možko zelo zastopljena. Pri tem pa je zanimivo to, da objektivno v svetovnem merilu pomeni mnogo več kot za moške. To zastopljanje ni opaziti le pri delitvi denarja, marveč tudi pri nastopih državne reprezentance. Tako imajo ženske v vsem letu le eno meddržavno srečanje, kar je pač očitno premalo in jim tudi ne daje možnost, da bi svojo dejansko vrednost lahko uveljavile na tekmovaljih.

Poglavje zase so letošnje balkanske igre. Medtem ko smo prejšnja leta povsem nezainteresirani Grčiji in Turčiji (tam je ženska atletika šele v povrhli) hoteli vsiliti tudi ženske discipline, smo letos, ko smo sami organizatorji teh iger, meddoma sprejeli mišljenje — in klub temu, da bi Romuni in Bolgari rade volje poslali tudi ženski zastopstvi, nasprotno pa dopolniti sporeda z ženskimi disciplinami. Zakaj? Ker ni razpolago nič 600.000 dinarjev, kolikor bi znašali stroški za atletike. Pri tem pa istočasno izdajamo za skupno treniranje moških državnih reprezentantov (temu sploh ložarji in še celo tako dolgotrajni — Gornji Milanovac, Maribor) vsote, ki teh 600.000 dinarjev mnogokrat presega.

Mačehovski odnos do ženske atletike gotovo ni opravičljiv, pri merodajnih forumih pa bi tudi morali sodelovati, kakšni finančni izdatki so na mestu in kako jih najbolje koristijo. E. B.

OD DANES DO NEDELJE

Jugoslovanski kolesarski »Tour«

Ze dvanajstič je na sporedu kolesarska dirka »Po Jugoslaviji«. Dvanajstič se bodo pognali v boj kolesarji in določili tistega, ki je trenutno najboljši. Proga jugoslovanskega »Toura« je letos sicer krajša kot prejšnja leta, zato pa ni nič lažja. Etapa na Vrščic je ostala tudi letos.

SLOVENSKO TENISKO PRVENSTVO TEŽAVE Z ZOGAMI

Od petka do nedelje bo v Mariboru letošnje slovensko teniško prvenstvo. Za to največjo prireditve sezone v Sloveniji se je prijavilo mnogo slovenskih igralcev in igralk. Zal pa so nastale velike težave zaradi pomanjkanja žog, ki jih je letos manj kot kdajkoli prej. Krivice za tako stanje je treba iskati deloma na Teniški zvezi Jugoslavije, deloma pa tudi v tem, da je pri nas v uvozu športnih potrebščin velik nered.

Favoritna med člani sta predvsem lanski slovenski prvak Aleksander Skulj in predlanski prvak Cebular (Branik). Ni pa izključeno, da se bodo v boj vmešali še drugi igralci. Pričakujejo, da bo v vseh kategorijah mnogo izenačenih tekmecev.

in bo bržkone znova odločila končnega zmagovalca.

V Zagrebu so zbrane vse reprezentance. Konkurencija je tudi letos izredna. Na startu bo skupno 33 dirkačev. Nastopa 8 držav s svojimi reprezentancami — Avstrija, Belgija, Bolgarija, CSR, Danska, Nizozemska, Poljska in Jugoslavija — moštva pa so prijaviteli tudi republike in nekateri klubi, med njimi ljubljanski »Kog«.

Danes je na sporedu prva etapa dirke od Zagreba do Reke. Ze sedaj bodo vsi kolesarji izločili vse sile za čimboljši plasma. Ugoden položaj po prvi etapi daje dirkačem namreč samozavest, razen tega pa tudi vse možnosti za uspešno nadaljevanje dirke.

Danes zvečer bomo dobili torej prvi odgovor na vprašanje, ki nas vse zanima: kakšna je forma jugoslovanskih in slovenskih kolesarjev, in ali se bodo uspešno uveljavili v močni mednarodni konkurenci. Vsi upamo, da bo odgovor, ki ga bodo na to vprašanje dali dirkači v petdnevnom boju, pritriljen.

Danes Odred: Branik
Danes ob 17. uri bo na stadionu Odreda pokalni nogometna tekma Odred: Branik.

Društvo visokošolskih profesorjev in znanstvenih delavcev v Ljubljani obvešča člane, da je dom v Portorožu odprt in oskrbovan. Člani naj se za letovanje čimprej prijavijo v društveni pisarni, kjer dobijo tudi napotnice. Ze doše prijave je treba potrditi ali preklicati istotam.

Jugoslovanski cirkus »CENTRAL« v Tivoliju. Predstavi dnevno ob 17 in 20. Blagajne so odprte neprekinjeno od 9-20.

STOP! Nobenih nadomestkov več! FLEX se zopet dobi. FLEX čisti maže in ne pušča roba okrog mažeza.

Ce hočes enostavno, pa vendarle učinkovito nego kože, uporabljalj Teint Bell ROŽNO MLEKO. Vsebuje naravna hraniva, ki jih potrebuje tvoj teint.

PREDAVANJA

Prof. Charles Crussard, sodelavec IRSID-a, Pariz, predava dne 18. julija ob 17 na Oddeku za rudarstvo in metalurgijo Tehn. fakultete, Aškerčeva cesta 32, o nekaterih novejših uporabah elektronskih aparatov v metalografiji. Predavanje bo v nemščini.

od 30. junija do 21. julija 1956

Sreda, 18. julija: ob 20.30: M. Thiriet: »Otoška krajlica«. Stravinski: »Arioso«. De Falla: »Ljubezen čarolnice«. Izjava balet beogradske Opere. Dirigent dr. Oskar Danon. V opernem gledališču.
ob 20.30: Nastop indonezijske folklorne skupine. Prvi nastop v Jugosloviji. Kritičanke. — V primeru slabega vremena v Unionsu. Permanente vstopnice za festivalni prireditvi 18. julija veljajo za nočni nastop baleta beogradske Opere, ki bo v opernem gledališču. Sočasno obveščamo, da veljajo njihove vstopnice za nastop indonezijske folklorne skupine za soboto, 21. julija.
Četrtek, 19. julija: ob 20.30: Menotti: »Konzul«. Izjava beogradske Opere. Dirigent dr. Oskar Danon. V opernem gledališču.

Protiperionsporna služba

Poročilo z dne 17. julija 1956
Včeraj so bile krajevne novike po vsej Sloveniji. Srednja dnevna temperatura se je gibala med 17 in 19 stopinj. Maksimalna temperatura je dosegla 25 stopinj. Maksimalna pa je kolebala med 15 in 16 stopinj C.
Napoved: Vinogradniki Primorske, in sicer: zgornje Vipavske doline (okolica Lož pri Vipavi), Temicne, Sežana, Tomaja, Komna, Drotovlja in Smarja pri Sežani, poskrbite četrtič svoje vinograde do 19. t. m. Padavine zadnjih dni so omogočile ponovne infekcije vinske trte po perionspori v vinogradih Stajerske, Dolenjske in Bele krajine. Zaradi tega opozarjamo vinogradnike Stajerske, Dolenjske in Bele krajine, naj takoj pričnejo s četrtim škropljenjem. V visoke srednje dnevne temperature in relativna zračna vlaga vplivajo na skrajšanje inkubacijske dobe perionsporje. Zaradi tega končajte dobro škropljenje v najkrajšem času.
Kmetijski inštitut Slovenije
Hidrometeorološki zavod LRS

Hmeljarji POZOR!
Gornje panoge začeno čvesti. V tekočem tednu opravite drugo škropljenje v cveti z 1% bakrenimi ali 0,5% Ditanom. Ker so pogoji za razvoj perionspore ugodni, škroplite temeljito. Če napade hmelj rdeči pajek, prmešajte sredstvom proti perionspori 0,1% ledion.
Proti ušem škroplite z 0,2% Lindanom.
Hmeljarski inštitut Zalec

RADIO LJUBLJANA

Spored za sredo, 18. julija
Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00.

5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (pester glasbeni spored) — 6.20 do 6.35 Naš jedilnik — 6.30-6.40 Reklame — 7.10-8.00 Zabavni zvoki — 11.00 Radijski kolesar — 11.05 Popularne melodije iz orkestralne glasbe — 11.50 Za dom in žene: Telesno utrjevanje — 12.00 Opoldanski operni koncert — 12.30 Kmetijski nasveti: Ing. Jelisava Adamci: Najpogostejše uši na rastlinah — 12.40 Pesmi benediških Slovencev izvajajo kvintet Niko Stritof in Stjirje fantje — 13.15 Prečno častnega starta 12. tradicionalne amaterske kolesarske dirke »Po Jugoslaviji« — 13.30 Iz filmov in glasbenih revij — 14.30 Zanimivosti iz znanosti in tehnike — 14.40 Zeleni ste — poslušajte! — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.38 Tri klavirske skladbe Fr. Liszta — 16.00 Utrinki iz literature: Meta Scheele: Rembrandtovo veliko pričakovanje — II. — 16.20 Popoldanski koncert — 17.15 Zabavna in plesna glasba — 18.00 Dan med gojenci predvojske vzgoje v logoru Radna pri Sevnici — 18.15 Iz zakladnice jugoslovanskih samospevoev — 18.45 Radijska univerza: dr. Lavo Cermelj: Ob 100-letnici rojstva Nikole Tesle — 19.00 Potek prve etape 12. tradicionalne amaterske kolesarske dirke »Po Jugoslaviji« — 19.15 — Zabavna glasba, vmes reklame — 19.30 Radijski dnevnik — 20.00 Manuel de Falla: Kratko življenje, opera v dveh dejanjih — 21.15 V veselem ritmu — 22.15-23.00 Jazz-cocktail — 22.15-23.00 UKV program: Nočni komorni koncert — 23.00-24.00 Ondaja za tujino — na valu 327,1 m (prenos iz Zagreba).

MARIBORSKE VESTI

DEŽURNA LEKARNA
Sreda, dne 18. julija: lekarna »Planika«, Glavni trg 20.
Četrtek, dne 19. julija: lekarna »Pri gradu«, Partizanska cesta 1.

KINO
PARTIZAN: Ruski barvni film: »Knežinja Mary«.
UDARNIK: Ameriški barvni film: »Fant iz Oklahome«.

Rodile so: Olga Džurišić, 31 let, gospodinja — Mitroslava; Marija Mršček, 32 let, gospodinja — Završ — Milana; Marija Eisenhut, 27 let, gospodinja; Vilija; Elizabeta Furek, 23 let, predica — Jadranko; Magdalena Hat, 34 let, gospodinja — Franca; Tereziya Kropce, 36 let, gospodinja — Ireno; Rozina Kunelj, 20 let, gospodinja, Janjev vrh — Ivana; Katarina Kavčič, 40 let, kuharica — Darinka; Rozalija Milčič, 33 let, gospodinja — Zvonka; Marija Penež, 31 let, delavka — Zvonko; Helena Prebil, 22 let, predica, Maločnik — Dušana; Olga Straber, 23 let, gospodinja Zdenko; Silva Struber, 20 let, navajalka — Tatjana; Jovica Voršek, 20 let, gospodinja — Dušana; Tereziya Vake, 26 let, gosp. pomočnica — Pavlo; Marija Zgalin, 40 let, gospodinja, Jelovec — Ivana.

IZ MURSKÉ SOBOTE

KINO
»PARK«: Jugoslov.-nemški film: »Kilšura«.

CELJSKE VESTI

KINO
»UNION«: Ital. film: »Burja«.
»METROPOL«: Francoski barvni film: »Mučenje«.

IZ ROGAŠKE SLATINE

Angl.-marokanski film: »Othello«.
Predstava ob 20.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našeg ta nepozabnega moža in očeta RADOJA HUDOKLINA se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, vsem darovalcem cvetja in vencev in vsem, ki so nam izrekli sožalje.
Posebej se zahvaljujemo rektorju Akademije upodabljačih umetnosti, zastopniku študentov in Zvezi borcev za poslovilne besede nad krsto in pred odprtim grobom.
Ljubljana, 17. julija 1956.

ZALUJOČA DRUZINA

Čestitka

Našem zlatemu očku Francu Pirku iz Celja iskreno čestitamo k petdesetletnici in mu želimo še mnogo srečnih let: otroci Jurji, Andreju, Majda, žena Mimi in stara mama.

Z JESENIC IN OKOLICE

Zdravniško dežurno službo na jesenicah ima dr. Stanka Rosenstam. Javorniška pot 24.

VESTI IZ KRANJA

KINO
»RADIO«: Ameriški barvni film: »Ljubim Melvina«. Predstavi ob 19 in 20.
»FLAVZ«: Zaprt.

VESTI IZ BLEDA

KINO
»STORŽIČ«: Ital. film: »Anna Zrčič«. Predstavi ob 18 in 20. — V glavni vlogi Silvana Pampanini, Amadeo Nazzari in Massimo Girotti.
LETNI KINO »PARTIZAN«: Ameriški film: »Smrt prihaja«. Predstavi ob 20.20. V glavni vlogi Edmund O'Brien. Samo še jutri.

IZ DOMŽAL

KINO
Italijanski film: »Filumena Marturano«. Predstavi ob 18 in 20.

DROBNI OGLAS

KROGLE ZA BALINANJE iz drž. škega lesa, težke, lahko dobiti v Ljubljani, Stari trg 32.

UPRAVA Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani sprejme v službo: 2 bibliotekarja ali bibliotekarska pripravnika in 1 pravnostno strojeopisko. Prošnje vložiti do 24. julija v tajništvo ustanove.

MOLJE PREŽENE Naftalin

ZAHTEVAJTE GA V SVOJI TRGOVINI

Svet za prosveto in šolstvo OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KOSOVSKA MITROVICA (okraj Gnjilane)

razpisuje natečaj za predmetnega učitelja za ruski jezik

predmetnega učitelja za matematiko

predmetnega učitelja za zemljepisje in

predmetnega učitelja za telesno vzgojo

Pogoji: končana VPS.

9 učiteljev za šole v srbsko-hrvatskem učnem jeziku

Pogoji: opravljen učiteljski diplomski izpit.

6 učiteljev za šole s šiptarskim učnim jezikom

Pogoji: končana učiteljska šola. Plača po uredbi, dopolnilna po odloku Sveta. Rok za dostavo prošnje je 1. avgust 1956.

2589

Kaj zdaj, HANS FALLADA FANT? ROMAN 6
Mož je čital »Ljudski glas«. Ko sta vstopila Ema in Pinneberg, je odložil list in opazoval mladega moža.
»Vi ste torej tisti fant, ki hoče vzeti mojo hčer. Me veselil. Tamle se usedite! Sicer pa si boste še premislili.«
»Kaj?« je vprašal Pinneberg.
Ovčka si je privezala predpasnik, da bi pomagala materi. Gospa Mörschel je bila spet huda: »Le kje neki hodi poba? Omlete bodo mrzle.«
»Posebne ure,« je mirno rekel Mörscher, Pinneberg pa je pomelknil: »Tudi vi delate včasih, posebne ure, ali ne?«
»Da,« je rekel Pinneberg, »kar pogosto.«
»Toda brezplačno...«
»Zal. Šef pravi...«
Mörschela ne zanima, kaj pravi šef. »Vidite, zato bi raje delavca za zeta. Če dela Karl posebne ure, jih tudi plačajo!«
»Gospod Kleinholz pravi...« je začel Pinneberg iznova.
»Kaj pravijo delodajalci, mladi mož,« je pojasnil Mörschel, »to nam je že dolgo znano. Pač pa nas zanima to, kar delajo. Saj imate pri vas tarifno pogodbo, ne?«

»Mislim, da,« je rekel Pinneberg.
»Kaj se pravi misliti? Vedeti je treba. Gotovo jo imate in v njej je zapisano, da je treba posebne ure tudi plačati. Čemu naj bi jih ne plačali mojemu zetu?«
Pinneberg je skomignil z rameni.
»Zato, ker niste organizirani, vi nameščenci,« je pojasnil Mörschel. »Zato, ker ne držite skupaj, ker niste solidarni. Zato delajo z vami, kakor jih je volja.«
»Saj sem organiziran,« je čemerno odgovoril Pinneberg. »Sem organiziran član sindikata.«
»Ema! Zena! Naš mladi mož je član sindikata. Kdo bi si mislil kaj takega! Ta fant je član sindikata! Suihi Mörschel je nagnil glavo postrani in si s pripitimi očmi ogledoval bodočega zeta. »In kako se imenuje vaš sindikat, fant moj? Kar povejte!«
»Sindikat nemških nameščencev,« je bil Pinneberg čedalje bolj jezen.
Dolgi, suhi mož se je povsem sključil, tako ga je prevzela ta izjava. »Mati, Ema, držita me! Ta fant je član sindikata nemških nameščencev. To organizacijo imenuje sindikat! Rumena zveza, ki sedi med dvema stoloma. Oh, otroci, taka šala...«
»No, veste kaj,« se je Pinneberg besno vmešal. »Naša zveza ni rumena! Nas ne finansirajo delodajalci. Sami plačujemo prispevke.«
»Za rumene trakove! No, Ema, pravega si si izbrala. Člana sindikata nemških nameščencev! Pravega jazbečarja!«
Pinneberg se je prošeče ozrl k Ovčki, toda ona ga ni gledala. Morda je bila tega vajena, toda čeprav je bila vajena, zanj je bilo le hudo.
»Nameščenci! Kadar slišim kaj takega...« je rekel Mörschel. »In vi mislite, da ste kaj boljšega kot mi delavec.«
»Jaz ne mislim tako.«

»O, pač, mislite. In zakaj tako mislite? Zato, ker od delodajalca ne prejimate tedenske mezde, marveč mesečno plačo. Zato, ker delate brezplačno posebne ure, ker dovoljujete, da vas plačujejo izpod tarife, zato, ker nikoli ne stavkate, ker ste vedno stavkovski kazi...«
»Saj vendar ne gre samo za denar,« je rekel Pinneberg. »Mi nameščenci vendar tudi drugače mislimo kot večina delavcev, imamo druge potrebe...«
»Drugače mislite,« je dejal Mörschel, »drugače mislite! Prav tako mislite kot proletarec...«
»Tega ne verjamem,« je rekel Pinneberg, »jaz na primer...«
»Vi na primer,« je dejal Mörschel in pomežiknil. »Vi na primer ste vzeli predujem, kajne?«
»Kako?« je vprašal Pinneberg. »Predujem?«
»No da, predujem,« se je oni še bolj smejal. »Predujem tu pri Emi. To ni čedno, gospod. To je proletarska navada...«
»Jaz...« je začel Pinneberg ves rdeč in ga je mikalo, da bi lopotal z vrati in se zadril. Eh, vi vsi me lahko...
Mörschelova žena je posegla vmes: »Zdaj pa le mir, oče! To je urejeno in te nič ne briga.«
»Karl gre,« je zaklicala Ovčka, ko so se zunaj vrata ujele v kljuko.
»Večerjo na mizo, žena,« je rekel Mörschel. »Prav pa vendarle imam, zet moj, kar povprašajte svojega duhovna, nič kaj čedno ni to...«
Vstopil je mlad možič. Beseda »mlad« je bila le oznaka starosti. Nič kaj ni bil videti mlad, še bolj rumen in še bolj žolčen je bil kot stari. »Dober večer,« je zamrmral. Ne da bi se zmenil za gosta, je slekel jopič in srajco. Pinneberg se je čudil.
»Posebne ure?« je vprašal stari.

KINO »UNION«

Premiera ameriškega filma

»GROFICA VALEVSKA«

Tednik: Filmske novosti št. 22. — Predstave ob 18, 18 in 20.30. V primeru slabega vremena zadnja predstava odpade. V glavni vlogi Greta Garbo in Charles Boyer. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

KINO »KOMUNA«

Ameriški film

Avstralski Robin Hood

Tednik »Filmske novosti« št. 22. — Predstave ob 18, 18 in 20.30. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

KINO »TRIGLAV«

Ameriški film

Mož z revolverjem

V glavni vlogi: Gregory Peck, Helen Westcott in Jean Parker. Predstave ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 17 dalje. Danes zadnjičkrat. — Sutra ameriški barvni film: »Cena slave«.

KINO »ŠIŠKA«

Ameriški barvni film

Rdeči gusar

glavni vlogi Burt Lancaster in Eva Bartok. Predstave ob 18, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

KINO »SLOGA«: Čedki film: »Kavarna na glavni cesti«. Tednik: Predstave ob 17, 18 in 21. OB 18 matineja istega filma. V glavni vlogi Jana Dittetova in Karl Hoger.

KINO »VIC«: Ameriški barvni film: »Na ledeni pločvici«. Tednik: Obzorik št. 4. Predstave ob 18, 18 in 20.30. — V glavni vlogi Sonja Henry.

KINO »SOCA«: Ameriški barvni film: »Na ledeni pločvici«. Predstave ob 18 in 20. Prodaja vstopnic v vseh treh kinematografih od 14 dalje, za matinejo v kino Sloga pa od 9 dalje.

LEJNI KINO »BEZIGRAD«: Ameriški barvni film: »Gola džungla«. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

MLADINSKI KINO LM, Kotnikova 8, telefon 32-454, predvaja za mladino ameriški barvni film: »Alice v čudežni deželi«. Predstave vsak delavnik ob 15, vsak torek, sredo, četrtek in petek tudi ob 10, vsako nedeljo pa ob 8.30 in 10.30.

KINO »LITOSTROJ«: Ameriški film: »Sodnik Timberlaine«. — Tednik: Filmske novosti št. 22. Predstava ob 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

PUTNIK SLOVENIJA LJUBLJANA

potrebuje od 1. avgusta 1956 dalje

večje število VODIČEV

za grupe čeških izletnikov

Reflektanti naj se osebno zgledajo v direkciji podjetja najkasneje do 25. julija 1956

SPREMEMO KNJIGOVODJO

s prakso v obratnem knjigovodstvu

Ponudbe poslati na: »ERMA«, Šmarje - Koper

2825

RUDNIKI PREMOGA »TITO« - BANOVČI V LITVI

razpisujejo natečaj za izpopolnitev izpraznjenih mest, in sicer:

- 8 RUDARSKIH INŽENIRJEV
- 2 ELEKTRO INŽENIRJA
- 2 STROJNA INŽENIRJA
- 6 RUDARSKIH TEHNIKOV za merilce na površinskih izkopih in v jamah — za površinske izkope prihajajo v poštev tudi geometri
- 25 RUDARSKIH TEHNIKOV za nadzornike izmen in poslovodje na površinskih izkopih in v jamah
- 10 STROJNIH TEHNIKOV za obratne tehnike
- 10 ELEKTROTEHNIKOV za obratne tehnike
- 8 visokokvalificiranih ELEKTRICARJEV
- 3 PRAVNIKE
- 4 EKONOMISTE
- 5 BILANČNIH KNJIGOVODJ
- 2 DAKTILOGRAFA I. razreda

POGOJI: Za vse najmanj 3-letna praksa in da niso bili kaznovani zaradi gospodarskega kriminala. Plača po tarifnem pravilniku ali po sporazumu. Stanovanja zagotovljena. — Ponudbe pošljite na gornji naslov najkasneje do 25. jul. 1956.

Obvestilo Narodne banke FLRJ

GLAVNE CENTRALE

Obveščamo vse gospodarske organizacije, kmetijske zadruge in njihove zveze, vodne skupnosti in ljudske odbore, kakor tudi ustanove s samostojnim financiranjem, da bo Narodna banka FLRJ do naslednjega obvestila sprejemala zahteve za investicijska posojila, ki bodo na razpolago iz splošnega investicijskega sklada, in sicer:

— Za obnovo in rekonstrukcijo osuševalnih sistemov. Za to svrhu se lahko javijo samo tisti prosilci posojila, ki imajo že sedaj pripravljene elaborate, tako da se dograditev objekta, za katerega iščejo posojilo, lahko popolnoma ali vsaj večidel izgotovi že v letu 1956.

Zahteve se sprejemajo pod pogoji IX. natečaja za dajanje posojil iz sredstev Splošnega investicijskega sklada za investicije v kmetijstvu v letu 1956, objavljenega v »Službenem listu FNRJ« št. 33/53 s tem, da mora biti investicijski elaborat predložen po pogojih toč. XI razpisane natečaja za dajanje investicijskih posojil iz sredstev Splošnega investicijskega sklada za izgradnjo remontnih delavnic, skladišč za semena žitaric in sušilnic za semensko koruzo, objavljenega v »Službenem listu FNRJ« št. 24/56 in toč. 16 IX. natečaja.

— Za vse kmetijske investicije, vključujoč tudi osuševalna dela z začetkom gradnje — nabave v letu 1957 s pogoji Zveznega družbenega plana za leto 1957.

Zahteve za ta posojila, ki se bodo odobrila za izkoriščanje v letu 1957, se prav tako sprejemajo pod pogoji IX. natečaja za dajanje posojil iz sredstev Splošnega investicijskega sklada za investicije v kmetijstvu v letu 1956 objavljenega v »Službenem listu FNRJ« št. 33/53, s tem da mora biti investicijski elaborat predložen po pogojih toč. XI razpisane natečaja za dajanje investicijskih posojil iz sredstev Splošnega investicijskega sklada za izgradnjo remontnih delavnic, skladišč za semena žitaric in sušilnic za semensko koruzo, objavljenega v »Službenem listu FNRJ« št. 24/56 in toč. 16 IX. natečaja.

Natančnejša pojasnila je moč dobiti na sedežih Narodne banke FLRJ, pristojnih za področje prosilcev posojila, kjer se bodo tudi sprejemale njihove zahteve z elaborati.

Beograd, 14. julija 1956

NARODNA BANKA FLRJ
Glavna centrala 2588

Prodamo:

- 3 5-TONSKE TOVORNE AVTOMOBILE »RENAULT«,
- 2 3-TONSKA TOVORNA AVTOMOBILA »FORD«,
- 1 5-TONSKI TOVORNI AVTOMOBIL »CHEVROLET« IN
- 1 AVTOBUS »CHEVROLET« S 25 SEDEŽI.

Vsa vozila so neuporabna brez predhodnega popravila. Prodajamo večje količino avtomobilskih delov raznih avtomobilskih tipov.

»OTPAD« — LESKOVAC, Srbija, telefon 358

2615

RAZPIS

Na podlagi 90. čl. Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. l. FLRJ št. 51/53) in 10. čl. Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. l. FLRJ št. 34/53) razpisuje komisija za razpis mest direktorjev Občinskega ljudskega odbora Piran

mesto direktorja ribiškega podjetja »RIBIČ«, Piran

POGOJI: visokošolska izobrazba in 10-letna praksa ali srednješolska izobrazba in 15-letna praksa v komercialni stroki. Obvezno je znanje vsaj enega svetovnega jezika.

Kolkovane prošnje z življenjepisom in opisom strokovne usposobljenosti dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Piran najkasneje do 25. julija 1956.

2821

RAZPIS

Na podlagi 90. čl. Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. l. FLRJ št. 51/53) in 10. čl. Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. l. FLRJ št. 34/53) razpisuje komisija za razpis mest direktorjev Občinskega ljudskega odbora Piran

mesto DIREKTORJA gostinskega podjetja »Hotel HELIOS« s sedežem v Portorožu

POGOJI: višja šolska izobrazba z 10-letno komercialno prakso v gostinski stroki, od tega najmanj 5 let na vodilnem mestu v gostinstvu.

Kolkovane prošnje z življenjepisom in opisom strokovne usposobljenosti dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Piran najkasneje do 25. julija 1956.

2822

RAZPIS

Na podlagi 90. čl. Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Ur. l. FLRJ št. 51/53) in 10. čl. Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. l. FLRJ št. 34/53) razpisuje komisija za razpis mest direktorjev Občinskega ljudskega odbora Piran

mesto DIREKTORJA industrijskega podjetja »TOVARNA MILA«, Piran

POGOJI: ekonomska fakulteta s 3-letno prakso ali ekonomska srednja šola in 5-letna praksa na vodilnem mestu, po možnosti v kemični industriji.

Kolkovane prošnje z življenjepisom in opisom strokovne usposobljenosti dostavite Občinskemu ljudskemu odboru Piran najkasneje do 25. julija 1956.

2823

RAZPIS

UPRAVNI ODBOR ELEKTRARNE VUZENICA razpisuje vodilno mesto

računovodje podjetja

POGOJI ZA SPREJEM: Splošni pogoji za sprejem v državno službo.

Ekonomska srednja šola oziroma popolna srednja šola s strokovnim izpitom in 10-letno prakso ali 5-letna službena doba na istem položaju v elektrarniškem podjetju ELES.

Plača po dogovoru oziroma po tarifnem pravilniku podjetja. Družinsko stanovanje na razpolago.

Pismene ponudbe pošljite do 25. t. m. Elektrarna Vuzenica, pošta Vuzenica.

2824

KEMICNA INDUSTRIJA »ZORKA« ŠABAC

nudi trgovski mreži za oskrbovanje kmetijstva, kmetijskim posestvom, okrajnim zvezam kmetijskih zadrug, kmetijskim zadrugam, kmetijskim apotekam in ostalim gospodarskim organizacijam

znano živino razpršilno sredstvo za zapraševanje semen žitaric odlične kvalitete

AGROSAN „Gn“

po naslednji ceni in pod naslednjimi pogoji:

- 350 din za 1 kilogram, v vrečkah po 200 gramov, zapakirano v hermetično zaprtih pločevinastih bobnih, težkih približno 50 kg
- 260 din za 1 kilogram, v hermetično zaprtih pločevinastih bobnih, netto 50 kg

Cena velja za franko razkladalno železniško postajo kupca z 1 do 5% rabata, kar je odvisno od kupljene količine

Rok dobave takoj ali po želji kupca. Najmanjša količina za pošiljko iz tovarne je 500 kg

Na vsakem zavojčku je navodilo za uporabo, še posebej pa se daje strokovno navodilo v brošuri o postopku in delu s tem razpršilnim sredstvom

Za nakup se obrnite prodajnemu oddelku v tovarni ali prek naših zastopništev v:

- BEOGRADU, Nušićeva 25-III, tel. 20-223 in 22-895
- ZAGREBU, Tkalčićeva 2, tel. 37-201
- LJUBLJANI, Trg Osvoobodilne fronte 14, tel. 22-236
- SARAJEVU, Ulica Jug. Narodne armije 67, tel. 23-54

2565

Nabava železniških kožuhov

ZELEZNIŠKO TRANSPORTNO PODJETJE — BEOGRAD

BO NABAVILO

1000 železniških kožuhov

DOLŽINE OD 110 DO 130 cm

NA USTNI LICITACIJI

KI BO 30. JULIJA 1956 OB 10. URI V NABAVNEM ODSEKU — SOBA ST. 578, III. NADSTROPJE V NEMANJINI ULICI 6 V BEOGRADU.

POZIVAJO SE VSA PODJETJA IN ZADRUGE, KI IZDELUJEJO ZELEZNIŠKE KOŽUHE, DA SODELUJEJO NA TEJ LICITACIJI.

POSEBNI POGOJI ZA TO LICITACIJO SO NA VPOGLED VSAK DELAVNIK V NABAVNEM ODSEKU ŽTP BEOGRAD, OBVESTILA PA NA TELEFONU 22-701, INTERNO 356.

2587

Vrnil se je del sovjetske odprave na Antarktiko

SNEŽNE GLOBELI

Člani odprave so zgradili na znanstveni postaji Mirni 24 poslopij — V notranjosti ledene celine zaradi pomanjkanja kisika ne gorijo plinske peči

in 60 stopinj mraza

samo nekako oklepa gmote sipkega snega. Če se vrhinja plast vdre, lahko človek zgrmi v globino. Na več krajih so člani sovjetske odprave opazili take ledene, oziroma snežne globeli in

soteske, globoko na dnu pa se je svetlikala voda. Eden izmed članov odprave je skušal na vsak način rešiti traktor, ki je zdrknil v tako globel, in se je pri tem smrtno ponesrečil.

Zadnje dni februarja so že povsem dogradili polarno naselje sovjetske antarktične odprave »Mirni«. Postavili so 24 ustrezno opremljenih poslopij, in sicer nekaj znanstvenih paviljonov, električnih in radijskih oddajnih postaj, ambulanc s kirurškimi in fizikalno-terapevtskimi kabineti ter kuhinje in skladišča. Odprava je imela s seboj tri letala s po dvema in eno z enim motorjem, dvojne helikoptere, deset traktorjev in vrsto raznih drugih polarnih vozil.

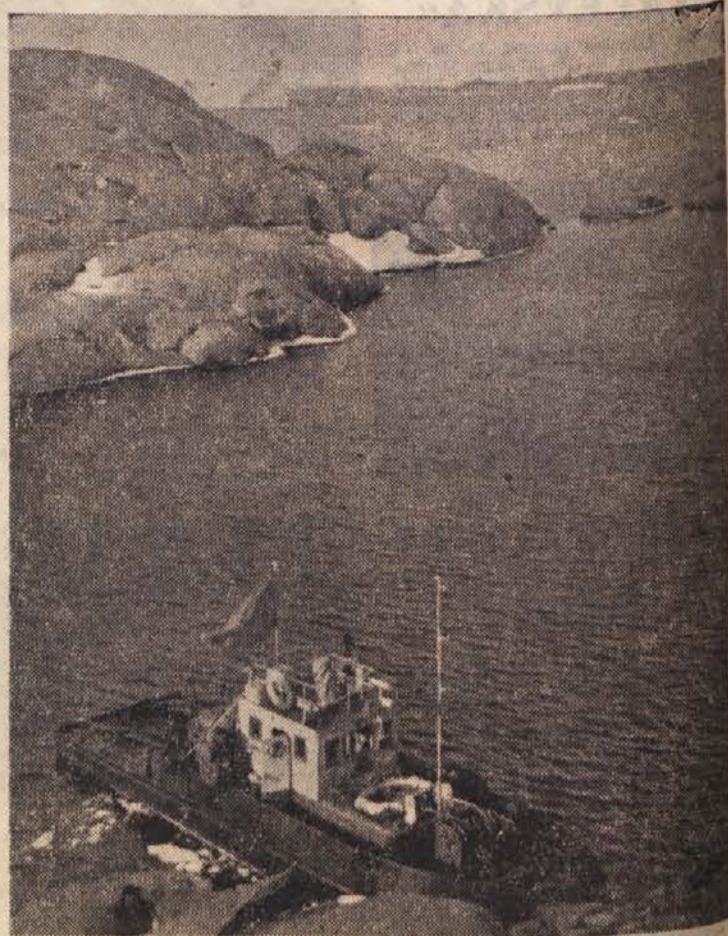
Potem so se lotili prvih znanstvenih nalog. Najprej so izdelali zemljevid za področje okoli naselja Mirni, nato pa so skupine znanstvenikov z letali proučevale zelenico Banger, ki je sredi zaledenele pokrajine kaj zanimiv pojav.

Proučiti pa je bilo treba tudi notranjost celine in zagotoviti vse potrebno za zgraditev še dvojne oporišče. Na pot se je odpravila s traktorji posebna skupina, ki je prodrla 375 km daleč, se povzpela 2.700 m visoko in tam upostavila znanstveno postajo »Pionerskaja«.

Ze poprej so iz letal spoznali, da notranjost proti magnetnemu

in proti zemeljskemu tečaju ni prikladna za bivanje. Ponekod se vzpenjajo ledene skale štiri kilometre nad morje, izmerili pa so 60 stopinj Celzija pod ničlo. Tam pihajo nenavadno močni vetrovi, v zraku pa ni dovolj kisika. Da je bilo delo v takih razmerah vse prej kot znosno, dokazuje med drugim tudi to, da sta dva sodelavca v kratkem času shujšala vsak za deset kilogramov. Nič čudnega torej, če so poverili vodstvo te znanstvene postaje profesorju Gusevu, ki je zaslužni mojster športa ZSSR. Izkušnje so pokazale, da polarne obleke, ki so dokaj primerne za raziskovanje pokrajin ob Severnem tečaju veljajo tudi za obrabne dele celine na Jugu, za področja v notranjosti pa se ne obnesejo. Ker primanjkuje kisika, so te obleke pretežke, pa tudi plinske peči v notranjosti iz istega vzroka niso uporabne.

(Nadaljevanje jutri)

Motorni čoln, ki ga kaže slika in je kot sestavni del opreme prve sovjetske znanstvene odprave na celine ob Južnem tečaju, je pristal v stranskem zalivku raziskovalne postaje Mirni. Na levi in v ospredju se kažejo obrisi mogočnih ledenih gora

Po 220 dneh plovbe in po 60.000 kilometrov dolgi poti se je ladja »Ob« vrnila z delom sovjetske antarktične odprave v Leningrad. Po starem mornarskem običaju je ladijski kapitan Man priredil sprejem, na katerem so postregli z ruskim kaviarjem, z nemškimi jabolkami, s portugalskimi ribami in z zelenjavo iz Severne Afrike. Pri tem se je razpletel razgovor o sedem-mesečnem potovanju ladje »Ob«.

Člani antarktične odprave so odpluli iz Kaliningrada zadnjega novembra lani. Po 35 dneh plovbe, ki je mornarje peljala iz hladne ruske zime skozi tropske kraje ob zemeljskem ravniku, se je ladja »Ob« zasidrala v Davisovem morju ob antarktični celine.

Sovjetska odprava naj bi v okviru geofizikalnega leta raziskovala določeno področje južne celine, ki je — vsaj tako kažejo nekateri znaki — morda skupina številnih otokov. Proučila naj bi vpliv vremenskih razmer okoli Južnega tečaja na splošno cirkulacijo v zemeljskem ozračju, tokove v polarnih vodah in geološko zgodovino šeste celine. Čeprav so si sovjetski znanstveniki že pridobili precej izkušenj pri raziskavah severnih pokrajin, je plovba na nasprotni konec zemeljske krogle vendarle pomembna negotovo pot na povsem neznanem področju.

Ladja je plula po neraziskanih morjih, polnih skritih nevarnosti. Ko so člani antarktične odprave hoteli sredi letošnjega januarja izkrcati, se je razbesnel polarni vihar. Velikanske ledene gore, ki tehtajo vsaka po nekaj tisoč ton, so grozile ne samo ljudem, ki so se izkrcavali, marveč tudi ladjam. In še druga nevarnost: posebnost ob Južnem tečaju je to, da led pravzaprav

Ameriško letalstvo je praznovalo dograditev radarske mreže, ki sega iz Arktike do Havajskih otokov. Zo so člani antarktične odprave hoteli sredi letošnjega januarja izkrcati, se je razbesnel polarni vihar. Velikanske ledene gore, ki tehtajo vsaka po nekaj tisoč ton, so grozile ne samo ljudem, ki so se izkrcavali, marveč tudi ladjam. In še druga nevarnost: posebnost ob Južnem tečaju je to, da led pravzaprav

Izstrelili bodo na stotine raket

Na zasedanju arktične konference je sporočil ameriški strokovnjak za rakete dr. Homer Newell, da bodo ZDA kot del svojega znanstveno-raziskovalnega načrta v okviru Mednarodnega geofizikalnega leta 1957/58 izstrelile v vesolje več sto raket. S temi raketami nameravajo izvedeti kaj več o najvišjih zračnih plasteh in o vesolju.

Podobne rakete bodo izstreljevali v vesolje tudi v Angliji, Avstraliji, Franciji in na Japonskem. ZDA bodo svoje rakete izstreljevale razen v Kanadi tudi na raznih krajih Tihega oceana, zatem na področju Južnega tečaja, s teritorija zvezne države Mehike, kakor tudi s posebnih ladij v vodah med Kanado in Grönlandom.

Potapljaštvo se uveljavlja tudi kot športni ribolov. Potapljač Church je harpuniral v obrežni vodi mehiškega otoka Coronados doslej menda največjo riho, ki je tehtala 212 kg. Ribič in dobro zadeta podvodna velikanka sta se borila tri četrt ure, preden jo je zvelkel na obalo. Kot rekordnega trofeja zvezne države Mehike, kakor tudi s posebnih ladij v vodah med Kanado in Grönlandom.

Drobne ZANIMIVOSTI

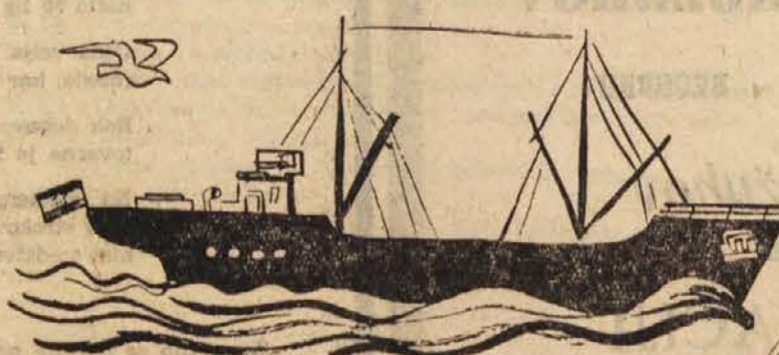
TUDI TO JE REKORD
Pedesetletni Belgijec George Gronie je pred dnevi postavil nov svetovni rekord s tem, da je na nekem tekmovalnem pojedel v tridesetih minutah štirideset trdo kuhanih jajc. Dosedanji rekord v tej zvrsti tekmovalja je imel prav tako Belgijec Bistardi, ki je na nekem podobnem tekmovalju leta 1875 pojedel v istem času 22 trdo kuhanih jajc.

SLEPI RADIOAMATER
Od rojstva slepi Američan Robert Ganderson je prejel Edisonovo amatersko nagrado za leto 1955. Sam si je zgradil radijsko postajo in med napornim delom iznašel nad trideset posebnih instrumentov, ki omogočajo slepim radioamaterjem elektrotehniško delo. Po zaslugi Gandersonovih iznajdb se v Ameriki ukvarja z radioamaterstvom že nad šest sto slepih.

KARAKUMSKI PREKOP
Letos so začeli v puščavskih predelih Turkmnije graditi velik prekop, ki bo v celoti dolg okoli 900 km. Del prekopa v dolžini 120 km bo speljan po peščeni puščavi. Veliki karakumski prekop se začne v bližini mesta Kerki, ki leži na obali velikega jezera Amu-Darja. Gradijo ga z velikimi stroji, ki sesajo zemljo in se zdaj prelivajo že od izhodnega mesta proti Marijski oazi, za seboj pa puščajo široko korito novega prekopa. Na nekot nenaseljenih področjih so zrasla naselja graditeljev z lepo urejenimi hišami, solami in klubmi. Vsa dela pri graditvi tega prekopa so mehanizirana. Delajo podnevi in ponoči. Prvi del prekopa v dolžini 400 km bo končan do leta 1958. Takrat bodo vode Amu Darje poplavile okoli sto tisoč hektarov novih bombaznih plantaž. Zatem bodo kopanje prekopa nadaljevali do glavnega mesta Turkmnije Ashabada.

REZERVNI PROFESORJI V ZDA
Nezadostno število profesorjev na visokih solah in fakultetah v ZDA je postalo v zadnjem času velika skrb ameriške vlade. V zvezi s tem je direktor »Radio Corporation of America« David Sarnoff predlagal vladi, naj bi si zagotovila rezervni kader profesorjev, ki bi jih izbrali med znanstveniki in inženirji v industrijskih podjetjih. Po tem načrtu bodo morala dati podjetja izbranim strokovnjakom leto dni dopusta, da bodo mogli predavati na visokih solah in univerzah.

JURČEK RISE

Gusarska ladja 5

»Velika ladja na vidiku!« je naenkrat zakričal tisti v razgledni košari. Vsi so planili pokonci in si z rokami zasenčili oči. Na obzorju je bilo res videti rahel dim, potem se je pokazala še ladja. Bil je velik tovorni parnik. Prihajal je naravnost proti njim.

»K topovom! Pripravite se za napad!« je ukazal kapitan.

Velika tovorna ladja je prihajala vedno bliže. Gusarski kapitan je zaklical:

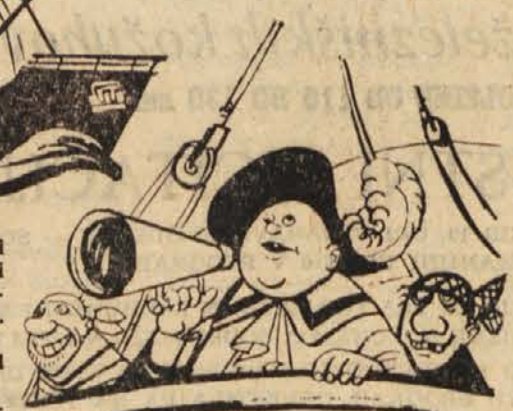
»Kaj vozite?«

»Premog!« je odgovoril eden izmed mornarjev, ki so se nabrali ob ograji tovrne ladje.

»Kaj je to — premog?« je vprašal gusarski kapitan. »Se nikoli nisem slišal te besede.«

»Premog je zelo važna reč,« so mu pojasnili mornarji s tovrne ladje. »Pravijo mu tudi črno zlato.«

Gusarskemu kapitanu so zažarele oči.

Reka s štirimi imeni

Naša dežela je zelo bogata s ponikalnicami. Čeprav jih je največ na zahodnem kraškem svetu, je zelo zanimiva ponikalnica tudi v zahodni Srbiji, imenuje pa se Gradac in se pri Valjevu zliva v Kolubaro. Reka ima precej vode in žene desetine mlinov, po čemer je tudi najbolj znana. Izvira pod planino Maljen in se na tem delu imenuje Bukovska reka, njuna pritoka pa sta Crna reka in Kozlica, ki se izlivata vanjo na obronkih Maljena. Zatem Bukovska reka ponikne, se združi z manjšo reko Zabavico, ki priteče izpod Debelega Osoja in teče naprej pod imenom Zabava. Kmalu zatem ponovno ponikne pri Svači, približno deset kilometrov od Valjeva. Njeno ko-

rito je od tam dalje prazno in ga imenujejo Suha reka, z vodo se napolni le po velikem deževju in ko se taja sneg. Pet kilometrov od kraja, kjer ponikne Zabava, pride reka pri vasi Bogatič ponovno na površino, od tod do izliva v Kolubaro pa teče pod imenom Gradac.

Dresiran severni jelen je edinstvena senzacija moskovskega cirkusa. Kot je znano, te laponske in eskimske »domače živali« niti še niso udomačene v našem pomenu besede; gornja slika kaže dreserjevega mariljevega »učenega« med cirkuško predstavo...

Razstava v hiši kneza Miloša

V Gornji Crnuči so odprli v zvezi s proslavami Dneva borcev v hiši kneza Miloša Obrenovića zanimivo razstavo orožja, številnih drugih predmetov in dokumentov iz prve srbske vstaje ter poznejših vojn in narodnoosvobodilnega boja. Razstavo je priredil Narodni muzej v Cačku, ki bo v kratkem začel preurejati hišo Miloša Obrenovića v prvotno stanje pozneje pa bo v njej uredil spominski muzej.